

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXIII Kaina 35 c.

PENKTADIENIS – FRIDAY, SAUSIS – JANUARY 3, 1992

Nr. 1

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Telšių jubiliejus

Antradienio žinios iš Lietuvos

Vilnius. Gruodžio 31 d. (Elta) – Telšiai pažymi savivaldos 200 metų sukaktį. Renginiai, skirti šiam jubiliejui, prasidėjo jau rugsėjo mėnesį. Telšiuose buvo surengtos Žemaitijos etnografinių kolektyvų ir kaimo kapelių šventės, tradicinis estradinių ansamblių konkursas, didelė rajono tautodailininkų paroda, mokslinė konferencija Telšių istorijai prisiminti. Ant Masčio ežero kranto pradėtas sodinti ažuolynas. O baigiamasis jubiliejinis renginys akordas nu-skambėjo po Advento.

Žemaitės teatro salėje įvyko iškilmingas visuomenės atstovų susirinkimas miesto savivaldos jubiliejui pažymėti. Kalbą jame pasakė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jis perskaitė nutarimą dėl atnaujinto Telšių miesto istorinio herbo ir vėliavos etalonų patvirtinimo. Telšių miesto atnaujinantame herbe dabar bus šv. Stanislovo atvaizdas.

Po trumpo saviveiklininkų koncerto Telšių katedroje buvo aukojamos šv. Mišios, pašventintas miesto herbas ir vėliava. Beje, Katedra irgi pažymėjo savo 200 metų sukaktį.

Miesto centre aikštėje virš merijos buvo iškelta naujoji Telšių vėliava, atidengtas Bokšto laikrodis. Čia prie kaledinės egulutės koncertavo saviveiklininkai, žmonės juokino Lietuvos anekdotų karalius, tradicinė žemaitiška meška visus vaišino Kalėdų sūrių, veikė tautodailininkų darbų ir žemdirbių gėrybių mugė. Žemaitišką Alkos muziejų atidaryta Telšių miesto praeitį atspindinti ekspozicija. Kultūros rūmuose surengta smagi kraštiečių vakaronė.

Lietuvos požiūris į Sandraugą

Lietuvos požiūris į Nepriklausomą Valstybių Sandraugą yra pozityvus, pareiškė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis pokalbyje su grupe Vokietijos jaunimo sąjungos organizacijų iš Baden-Vuertembergo žemės vadovų. Jis taip pat išreiškė nuomonę, kad Baltijos valstybės norės bendradarbiauti tiek su Sandrauga apskritai, tiek su jų valstybėmis dvišalių sutarčių pagrindu. Tačiau, akcentavo jis, Lietuvos traukos centras bus Vidurio ir Šiaurės Europa, o ne Eurazija.

Vėl keičiasi pašto tarifai

Lietuvos ryšių ir informatikos ministerija praneša, kad nuo sausio 1 dienos beveik 1,4 karto brangsta tarptautinio pašto siuntų ir paslaugų tarifai. Pavyzdžiui, pasiųsti paprastą tarptautinį laišką antžeminiu transportu kainuos 1 rublį, oro transportu – 1,5 rublio, paprastą banderolę antžeminiu transportu – nuo 2 iki 27 rublių, oro transportu – nuo 3,1 rublio iki 74 rublių. Brangiau reikės mokėti ir už siunčiamus į užsienį smulkius paketus, siuntinius.

Lietuvos ryšių ir informatikos ministerija taip pat primena, kad nuo Naujųjų metų Respublikoje nebegalios sovietiniai pašto ženklai.

Vietoje skalpelio – manipulatoriai

Kauno „Raudonojo kryžiaus“

ligoninėje atlikta pirmoji mieste artroskopinė operacija. Gydytojais Linas Vitkus ir Laimutis Škikas operavo lengvaatlečio, kandidato į Lietuvos olimpinę rinktinę Daliaus Strazdo kelio sąnari.

Anksčiau tokioms operacijoms buvo naudojami skalpeliai ir kiti įprasti chirurgų instrumentai. Tekdavo daryti gana plačius pjūvius, pacientai ilgokai sveikdavo. Šį kartą panaudotas artroskopas, optiniai prietaisai ir manipulatorius. Todėl užteko minimalaus pjūvio. Trumpiau truks ir gydymas.

Išigyti artroskopą ir kitus tokiomis operacijoms reikalingus prietaisus padėjo Australijos Lietuvių Bendruomenė, jos Melbuorno ir Adelaidės skyrių vadovai – Jonas Kunca ir Jonas Stačiūnas.

Rašytojų kalendorius

Kauno knygynuose pasirodė gražūs, didelio formato kalendoriai su Maironio portretais viršeliuose. Tai „Lietuvos rašytojų kalendorius“ 1992 metams.

Ir metams pasibaigus, šis kalendorius liks naudingas visiems, besidomintiems lietuvių literatūra. Jame rasime daugiau kaip pusantro tūkstančio lietuvių rašytojų, kitų tėvynėje ir užsienyje gyvenusių ar gyvenančių žmonių pavardžių – jei jie yra išleide bent po vieną knygą, kūrybos skelbė antologijose ir periodikoje.

Kalendorių sudarė Vytautas Vanagas, jį puošia Romualdo Rakausko nuotraukos. Išleido „Nemuno“ žurnalo redakcija, 15 tūkstančių egzempliorių atspausdino „Spindulio“ spaustuve.

Leidimas šaunamajam ginklui laikyti

Originalią Naujametinę dovanėlę Lietuvos gyventojams pateikė Respublikos vyriausybė. Nuo šiol Lietuvos piliečiams ar nuolatiniams gyventojams leista išgyti ir laikyti lygiavamzdžius medžioklinius šautuvus ir šaudmenis savigynai.

Lietuvos vyriausybės nutarimu, valstybinėms ir privačioms parduotuvėms, turinčioms Vidaus reikalų ministerijos leidimą, taip pat leista prekiauti medžiokliniais šautuvais, dujiniais pistoletais (revolveriais), šaudmenimis ir dujiniais balionėliais. Visi neregistruoti lygiavamzdžiai medžiokliniai šautuvai, nepriklausomai nuo įsigijimo šaltinio, per du mėnesius turi būti įregistruoti Vidaus reikalų organu.

Šį sprendimą Lietuvos vyriausybė privertė priimti liūdna statistika. Per šiuos metus šalyje, kur gyvena 3,76 milijono žmonių, nusikaltimų vidutiniškai padaugėjo beveik 1,4 karto, o ypač sunkių – atviri užpuolimai ir plėšimai, nužudymai – 1,6 karto. Iš beveik 300 nužudytųjų trečdalis – prieš pora metų pradėjusių kurtis privačių įmonių savininkai ir vadovai. Ketvirtadalis – nušalusių sodybų gyventojai.

– Maskvoje kalbėdamas per televiziją Rusijos gyventojams prez. Boris Jelcinas pasakė, jog „Rusija rimtai serga, bet šiais metais pasveiks“.



Rusijos prezidentas Boris Jelcinas, dešinėje, su Gudijos prezidentu Stanislovu Šuškevičiumi, kairėje, kalbasi su reporteriais Minske, kur posedžiavo vienuolikos respublikų prezidentai.

Ar Izraelis išleis Demjanjuką iš kalėjimo?

Jeruzalė. Gruodžio 22. Žinių agentūros pranešė, jog pirmadienį Izraelio Aukščiausiosios Teismas turėjo išklausti naujus įrodymus, jog Jonas Demjanjukas, koncentracijos stovyklos sargybinis, nuteistas mirties bausme už tai, kad liudininkai sakė jį esant „Jonu Žiauriu“ – kuris sadištiskai žudęs nacių Treblinkos mirties stovykloje.

Treblinkoje buvo dujų kameoroje nužudyta maždaug 860,000 žydų. Nauji įrodymai aiškiai rodo, kad jis nebuvo Treblinkoje. Tai įrodoma 21 pareiškimu iš Treblinkos sargybinių, kurie buvo vėliau nuteisti mirti Sovietų teismo už tuos nusikaltimus. Visi tie sargybiniai tad liudijo, jog „Jonas Žiaurusis“ buvo Ivan Marčenko. Jų atpasakotys Marčenko buvo visai kitų brovų žmogus. Šis ukrainietis yra klaidingai apkaltintas ir nuteistas.

Advokato prašymas

Gynybos advokatas Joram Sheftel turi iš Sovietų archyvo dokumentus, kurie rodo jog JAV ir Izraelis žinojo kelis stovyklos sargybinius, kurie įrodė, kad Marčenko yra „Ivanas Žiaurusis“ dar 1978 metais, bet turėjo tikslą tą informaciją nuslepti. Advokatas

Jau nori susitikti su Jelcinu

Washingtonas. Gruodžio 26. Čia prez. G. Bushas pasakė, kad jis norėtų susitikti su Rusijos Respublikos prez. Borisu Jelcinu ir aptarti naują pasaulio situaciją. Šiuo metu jau vietoje vienos yra 12 naujų vyriausybų, su kuriomis Bushas nori susipažinti. Tuo tarpu Jelcinas, duodamas pasikalbėjimą prieš tris dienas Maskvoje, pasakė, kad jis nenumato susitikimo su prez. Bushu. Idomu, kad prez. Bushas pasakė savo spaudoje konferencijoje, jog būsia dabar galima lengviau ir greičiau susitikti su atskiromis respublikomis, nes jos nelaukys Amerikos kaip prieš, kas tesėsi daug metų su Sovietų Sąjunga. Prezidentas taip pat pasirašė Senato patvirtintą sutartį su mažinti NATO ir buvusios Varšuvos paktą branduolines pajėgas Europoje.

Sheftel sako, kad Demjanjukas turi būti tuoj pat išleistas. „Mes prašysime Teismą priimti tuos įrodymus bei visa tą medžiagą kuri parodo, kad visa ši byla buvo sufabrikukuota ir mes prašysime Teismą išleisti pranešimą, kad bausmė panaikinama“.

Prokuroras teigia, jog Demjanjukas ir Marčenko yra tas pats žmogus ir, kaip įrodymą, nurodo, jog Demjanjukas išrašė vizos dokumente savo motinos mergautinę pavardę „Marčenko“ 1951 metais. Bet jį ginantis advokatas paaiškina, kaip visa tai įvyko. Pas ukrainiečius Marčenko pavardė yra tas pats, kas pas amerikiečius yra Smith. Ta pavardė žmonių yra labai daug. Demjanjukas, kai reikėjo dokumentuose įrašyti motinos mergautinę pavardę, jos nežinojo ir įrašė tokią pavardę, kuri jam atėjo tą valandą į galvą. Tikroji motinos pavardė yra Tabacuk.

1986 metais OSI procedūroje buvo jam atimta JAV pilietybė ir išduotas Izraeliui. Po 11 mėnesių teismo eigos buvo Izraelio Teismo nubaustas mirties bausme, nes penki išlikę žydai liudijo, kad jis tikrai yra „Jonas Žiaurusis“.

Izraelio prokuratūra neigia, jog tai buvo „parodomasis teismas“, kaip kad teikia Demjanjuką ginąs advokatas Sheftel.

– Pietų Afrikos Komunistų partija pirmą kartą po 40 metų turėjo savo suvažiavimą, kuris įvyko Johannesburge. Jų šūkis buvo: „Ateitis yra socializmas“. Savo dviejų valandų kalboje partijos generalinis sekretorius Joe Slovo, kilęs iš Lietuvos žydų šeimos, gynė marksizmą ir smerkė kapitalizmą ir blogai pasisakė apie Sovietų buvusią Sąjungą ir Ameriką. Jis kalbėjo 25,000 narių minėtame suvažiavime.

– Nairobi, Kenijos sostinėje, jos Užsienio reikalų ministras Ndolo Ayah pasikvietė JAV ambasadorių Smith Hempstone ir įteikė jam protestą už tai, kad jis pareiškęs pasipiktinimą už demokratinių veikėjų areštavimus. Jis Amerikos ambasadorių net pavadinęs rasistu, nusistačiusiu prieš Afrikos žmones.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Chicagoje baigėsi baletas „Spragtukas“ spektakliai, kuriuose, o jų buvo dvylika, soko Jolanta Valeikaitė ir Petras Skirmantas. Tai buvo 25-sis sezonas ir jį buvo pakviesti Lietuvos Operos ir Baletto teatro artistai, kaip išskirtini svečiai. Jų Sniego scena susilaukė didelio pasisekimo ir kritikų puikaus įvertinimo.

– Estijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Arnold Ruutel pagyrė buvusį Sovietų Sąjungos prezidentą M. Gorbačiovą už reformų paskelbimą ir pradėjimą, kai jis jau buvo pasitraukęs iš prezidento pareigų. Jis sako, kad reformos atneš visiems kraštams pastovumą ir gerovę.

– Rusija pasirašė susitarimą su Estijos vyriausybe vesti prekybą pasaulinės rinkos kainomis. Kai kurios prekės, kurių mažą patiems estams, nebus parduodamos.

– Maskvoje archyvuose Izraelio istorikas S. Krakowski nufilmavo daugiau kaip 80,000 anksčiau nežinotų dokumentų ir atsivežė į Jeruzalę, kur tie filmai bus studijuojami, nes liečia nacių okupacijos metus. Kai Izraelis atnaujino diplomatinis ryšius su Maskva, tai Sovietų vyriausybė leido žydams filmuoti to laikotarpio slapto dokumentus.

– Paryžiuje Karo veteranų ministerijoje buvo surasti slapti dokumentai ir statistiniai duomenys apie žydus, kuriuos prieš 50 metų nacių Gestapo deportavo į koncentracijos stovyklas.

– Washingtono Tautiniame archyve yra laikomi dar vis slapti raštai, kurie pažymėti WCD-9944-X-1. Tai Pirmojo pasaulinio karo dokumentai, kai Amerika įstojo į karą. Steven Garfinkle, kuris vadovauja tokių dokumentų klasifikacijai, sako, kad niekas nežino, kiek iš viso slapčių rašų yra Amerikos archyvuose.

– Švedijoje keleivinis lėktuvas su 129 žmonėmis buvo priverstas nusileisti sniego lauke, kai pradėjo gesti abu jo motorai. Tai vadinama „Kalėdų stebuklu“, nes nei vienas žmogus nebuvo užmuštas, tik 42 žmonės sužeisti, jam staiga leidžiantis.

Buvusios Sovietų respublikos turės savo kariuomenes

Bendra vadovybė atominiam ginklams

Minskas. Gruodžio 31, 1991. – Čia po ilgų diskusijų buvusios Sovietų Sąjungos respublikos nutarė, kad paskiri naujosios nepriklausomų valstybių Sandraugos nariai gali turėti savo kariuomenes, tačiau strateginių ginklų kontrolė lieka vienoje vadovybėje.

Šios dienos pranešimai sako, jog pasitarimų metu buvo griežti nuomonių skirtumai, bet surastas vidurio kelias – jei kuri respublika nori, gali turėti savo ginkluotą pajėgą arba dalyvauti bendroje apsigynimo programoje. Ukraina, Azerbaidžanas ir Moldova pareiškė turėsiančios savo nuosavus ginkluotųjų pajėgų dalinius, praneša AP žinių agentūra. Pasitarimų metu, kai buvo svarstomi ekonominiai reikalai, Ukraina ir Gudija (Belarus) pranešė, jog turės savo „laisvą kainų programą“, kai nepasisekė perkabėti Rusijos delegacijos, kad dar susilauktytų nuo įvedimo naujų verslo nekontroliuojamų kainų. Ukraina sakėsi esanti dar napsirsuošusi tokiam drastiškam kainų pakeitimui. Kadangi tai rišasi ir su kitomis respublikomis, tai Ukraina sutiko savo naują kainų programą pradėti sausio 10 dieną, bet Gudija savo programą pritaikė prieš Rusijos datos, ir šiandien jį Respublikoje įsigalioja naujos kainos. Visa tai yra jau didelė ekonominių reformų pažanga, kurių buvo nepajęgta anksčiau įvesti.

Ukrainos susipratimas

Ukrainos prez. Leonidas Kravčiukas ir toliau pasiliko prie savo nuomonės, jog Sandraugos valstybės turi eiti savo skirtingais keliais, o ypač „rublio zonos“ srityje, kai yra norima turėti bendrą valiutą visoms Sandraugos valstybėms. Ukrainos tautinis susipratimas esąs stipriausias visoje naujoje sarangoje. Kravčiukas kaltino Rusiją, sakdamas, „Mes atsidursime rublio zonoje be rublių“, nes Rusija, kuri kontroliuoja rublių spausdinimą, nepristato pakankamai pinigų kitoms respublikoms apmokėti savo išlaidoms. Jelcinas pažadėjo tą reikalą pertvarkyti.

Jelcinas, trumpai sustitkęs su žurnalistas, pasakė, jog sunkiausias klausimas yra kariuomenės reikalai, bet tie reikalai bus išspręsti kartu su maršalu Šapošnikovu, kuris taip pat dalyvavo pasitarimų eigoje. Ypač skirtinga nuomonė tuo klausimu turi Ukrainą, kuri daugiausia parodo tautinio susipratimo savo kelyje į visišką nepriklausomybę ir atskyrimą nuo rusų.

Sunkumai kariuomenėje

Daug kariškų detalių liko neišspręsta, nes neužteko dviejų dienų tiems klausimams aptarti. Neaišku, kaip teks respublikoms pasidalinti buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės įrengimus ir milžiniškus įvairiausių kilnojamos pabūklus. „Yra nelengva pakeisti vieną struktūrą kita, nauja sistema“, sako Gudijos prez. Stanislovas Šuškevičius.

Po pasitarimų naujosios Sandraugos prezidentai iš viso pasirašė 15 dokumentų, kurių tarpe buvo net ir užsienio pagalbos maisto paskirstymas. Tačiau jie sudarė tik dvi laikinias tarybas – Valstybių prezidentų



Juozas Tumelis, Lietuvos Sąjūdžio Seimo Tarybos pirmininkas.

tarybą ir Valstybių vyriausybės pirmininkų tarybą. Bet ši Sandrauga tėra dar tik vieno mėnesio egzistencijoje.

Rusijos prez. Boris Jelcinas spaudė kitus narius, jog tolimųjų distancijų branduolinių ginklų būtų Rusijos ir centrinės karinės vadovybės žinioje. Šie klausimai būsia greitai išspręsti, pasakė žurnalistas pats prez. Jelcinas. O atsakydamas į JAV Gynybos sekretoriaus R. Cheney pareiktą susirūpinimą, kad Sovietų dalyvauti bendroje raketos tebelai-komos ir toliau nukreiptos prieš Ameriką, pasakė: „Viskas, kas yra sutarta strateginių ginklų sutartyje su Amerika, bus greitai įgyvendinama Rusijos ir kitų Sandraugos valstybių.“

Ukrainos susipratimas

Ukrainos prez. Leonidas Kravčiukas ir toliau pasiliko prie savo nuomonės, jog Sandraugos valstybės turi eiti savo skirtingais keliais, o ypač „rublio zonos“ srityje, kai yra norima turėti bendrą valiutą visoms Sandraugos valstybėms. Ukrainos tautinis susipratimas esąs stipriausias visoje naujoje sarangoje. Kravčiukas kaltino Rusiją, sakdamas, „Mes atsidursime rublio zonoje be rublių“, nes Rusija, kuri kontroliuoja rublių spausdinimą, nepristato pakankamai pinigų kitoms respublikoms apmokėti savo išlaidoms. Jelcinas pažadėjo tą reikalą pertvarkyti.

Jelcinas, trumpai sustitkęs su žurnalistas, pasakė, jog sunkiausias klausimas yra kariuomenės reikalai, bet tie reikalai bus išspręsti kartu su maršalu Šapošnikovu, kuris taip pat dalyvavo pasitarimų eigoje. Ypač skirtinga nuomonė tuo klausimu turi Ukrainą, kuri daugiausia parodo tautinio susipratimo savo kelyje į visišką nepriklausomybę ir atskyrimą nuo rusų.

Į pagalbą Baltijai

Klaipėda. (Elta) – Informacinė ir švietėjiška ekologinė labdaros asociacija „SOS Baltija“ įsteigta Klaipėdoje. Šios organizacijos tikslas – tarpininkauti Respublikos imonėms, mokslinėms organizacijoms, užsienio firmoms sudarant ir įgyvendinant Baltijos jūros apsaugos projektus, rengti aplinkos tyrimų programas, padėti diegti pažangią užsienio firmų technologiją. Ji taip pat kaupia duomenis apie atmosferos užteršimą, jo poveikį klaipėdiečių sveikatai. Asociacijai vadovauja Kanados lietuvis Raimundas Stirbys. Jis padėjo su kaupti asociacijos biblioteką, aprūpinti ją ryšių priemonėmis.

KALENDORIUS

Sausio 3 d.: Florencijus, Genovaitis, Liesnelė, Vyda.
Sausio 4 d.: Benedikta, Arimantas, Titas, Bernas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:20, leidžiama 4:32. Temperatūra dieną 36 l., naktį 28 l.

SPORTO APŽVALGA

LIETUVA 1992 M.
OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE

Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto (LTOK) pastangos gražinti Lietuvos sportinį judėjimą į tarptautinę olimpinę šeimą, baigėsi laimėjimu, kai šį rudenį Tarptautinis Olimpino komitetas pripažino Lietuvą pilnateise nare su teise dalyvauti 1992 m. žiemos ir vasaros olimpinėse žaidynėse.

Ištisus dešimtmečius geriausi Lietuvos sportininkai buvo priversti ginti svetimos valstybės spalvas, laimėdami olimpinius medalius Lietuvos okupantams. 1992 metų Olimpiadoje Lietuvos trispalvė bus garbingai įnešta į olimpinį stadioną Albertsvilėje ir Barcelonoje. Vienas milijardas žmonių pasaulyje televizijos ekranuose stebės šį

reikšmingą Lietuvai įvykį. Atsakomybę už tinkamą Lietuvai atstovavimą turi prisiminti visa tauta. Sportininkų pasirošimas ir reprezentacija reikalauja didelių pastangų ir lėšų. Todėl kreipiamės į Šiaurės Amerikos kontinente gyvenančius tautiečius, prašydami pagalbos LTOK-tui. Jūsų finansinė parama įgalins laisvos ir nepriklausomos Lietuvos sportininkus dalyvauti žiemos ir vasaros olimpinėse žaidynėse. Tikimės jūsų paramos.

Artūras Poviliūnas
LTOK-to prezidentas
Valdas Adamkus
LTOK-to Amerikoje igaliotinis



Valdas Adamkus, LTO komiteto igaliotinis Amerikoje, ir Artūras Poviliūnas, LTO komiteto prezidentas, Vilniuje tariasi Lietuvos sportininkų dalyvavimo pasaulinėje olimpiadoje, 1992 m. vyksiančioje Barcelonoje, reikalais.
Nuotr. Valdo Malinausko

Futbolas Chicagoje

SALĖS PIRMENYBĖS IR VĖL
PRASIDEDA

Salės futbolo pirmenybės, kasmet pravedamos tolimame priemiestyje Villa Park, Odeum Auditorium, prasidės jau šį sekmadienį, sausio 5 dieną. Pirmenybėse dalyvaus ir futbolo klubo „Lituanica-Liths“ dvi komandos – vyrų ir jaunių ligi 19 metų amžiaus.

Nors dalyvavimas salės pirmenybėse nesukelia ne tik žiūrovų, bet ir pačių žaidėjų, ypač pirmos diviziono, entuziazmo, dalyvavimas jose visiems Metro lygos klubams šiais metais privalomas. Iš tiesų, koks malonumas 9 sekmadienį iš eilės trankytis tamais žiemos vakarais po tolimus priemiestius, kad gautum pažaisiti 30 minučių tvankioje salėje, už kurią tavo klubas yra sumokėjęs po 100 dolerių. Ir kokia to prasmė? Pasitreniruoti galima ir vietoje už 100 dolerių visą žiemą po 2 kartus savaitėje, ką „Liths“ komanda ir daro McKinley Parke, vadovaujama Don.

Vyrų komandai rungtynių metu vadovauja Ged. Bielskus ir Alb. Glavinskas. Nors vyrų komandos daugumą sudaro žaidėjai iš Lietuvos, bet praėjusį sezoną salės varžybas baigė 5 vietoje. Ir tai pirmoje divizionoje. Reikia tikėtis, kad šį sezoną tiek vadovai, tiek ir žaidėjai bandys parodyti, kad jie sugeba žaisti ne tik lauke, kur praėjusį sezoną labai stiprioje major divizionoje baigė ketvirtą vietoje, bet ir salėje.

Jaunių komandai, kuri sudaryta iš priemiestčių gimnazistų, vadovaus mokytojas ir „coach“ Henry Wind. Gal iš jų kada nors sulauksime ir papildymų vyrų komandai. Jų neturėdami, laviruojame ant la-

bai plono ledo.

Jaunių grupės varžybose dalyvaus 20 komandų, suskirstytų į „Red“ ir „Blue“ divizionus. Mūsų jaunieji žais „Red“ divizionoje, kurioje visai nėra naujokų komandų. Pirmąsias rungtynes jie žais prieš „Schwaben“ šį sekmadienį, sausio 5 d., 9:15 val. ryto Odeum – South Field.

Vyrų pirmoje divizionoje žais 14 komandų, kurių tik 2 iš Major diviziono – „Sparta“ ir „Liths“. Kitos komandos iš pirmos diviziono. Proga pasizymėti.

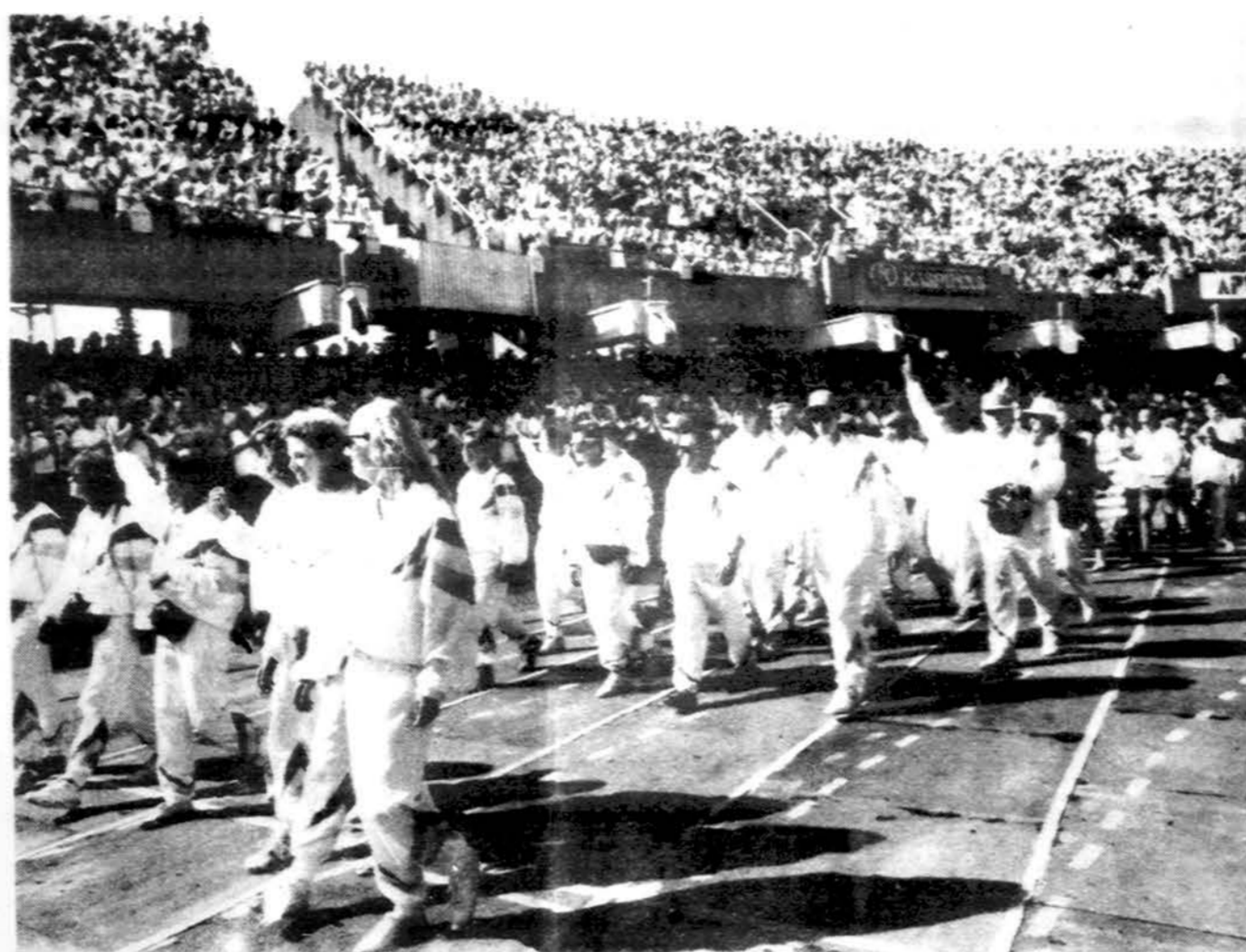
Pirmąsias rungtynes žais irgi šį sekmadienį, 7 val. vakare, prieš „Croats“ ten pat, kur ir jaunieji. Palinkėkime visiem sėkmės.

J. J.



IV-ąją PLS Žaidynių Lietuvoje Šildymo varžybose dalyvavė (dalis) JAV rinktinėtojai.

Nuotr. Ant. Varankos



Sportininkų eisenoje, liepos 27 d. atidarant IV PLS Žaidynes Kaune. Žygiuoja New Yorko „Atletai“.

Nuotr. A. Sutkaus

LIETUVOS
KREPŠININKŲ
KREIPIMASIS

Išsipildė visų mūsų svajonė – mes vėl pasaulio žemėlapyje. Dekingi likimui, kad dabar, savo jėgų žydyje galime prisidėti prie Lietuvos garsinimo. Nenorime tuščių žodžių, tegu mūsų darbai kalba už mus pačius.

Artėja olimpinės žaidynės, pirmą kartą ir virš krepšinio aikštelės suplazdės Lietuvos trispalvė. Visi žinome kokie sunkūs išbandymai mūsų laukia, bet mūsų jėga vienybėje. Mes pasiryžę! Jei tikite mumis – padėkite.

Visada Jūsų,

A. Sabonis
Š. Marčiulionis
R. Kurtinaitis
S. Jovaiša
V. Chomičius
A. Karnyšovas

A.A. JULIJA RŪTELIONIENĖ

Julija Rūtelionienė, pokario Vokietijoje 1946-1950 metų laikotarpyje iškiliausia lietuviško stalo tenisininkė, taip pat laimėjusi visą eilę tuometinės Vakarų Vokietijos surengtų turnyrų, vėliau, emigravus į JAV, kurį laiką pirmavusi Š. Amerikos lietuvių ir vietinėse amerikiečių pirmenybėse, mirė š.m. spalio mėnesį Washingtone, sulaukusi 70 metų amžiaus. Velionė paliko šviesų prisiminimą, kaip sportininkė – kovotoja baltojo sviedinuko varžybose.

Sig. K.



Julija Rūtelionienė, savo sportinio pajėgumo metais.

LIETUVOS OLIMPINIS
FONDAS

Parenti Lietuvos olimpičių rinktinę pasiruošimą ir dalyvavimą 1992 Olimpiadoje, Lietuvos Tautinis Olimpino komitetas (LTOK) atidarė specialią sąskaitą Chicagoje, Standard Federal Banke, kurios numeris yra 1101310331. Čekius prašoma rašyti: Lithuanian National Olympic Committee. Visiems aukotojams bus pasiūsti pakvitavimai. Čekius siųsti: Standard Federal Bank, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632.

NETURĖS TEISĖS
ATSTOVAUTI LIETUVAI

Ubartas ir Kidykas, pasaulinėje klaidėje užsirekomendavę disko metikai, kaip Vilniaus „Sporto“ 1991 m. lapkričio 12 d. laidoje rašoma: „...iki lapkričio 10 d. į LAF (Lietuvos atletikos federaciją) neįstoję, todėl neturės teisės atstovauti Lietuvos rinktinę per tarptautines varžybas ir olimpinės žaidynes...“

PAGERBĖ
ARVYDĄ SABONĮ

Vienas plačiausiai skaitomų Romos dienraščių „La Repubblica“ išspausdino interviu su garsiuoju Arvydu Saboniu, kuris šiomis dienomis lankėsi Šiaurės Italijoje, kur buvo iškelta jam paskirta iškilus sportininko premija. A. Sabonis Romos dienraščio korespondentui papasakojo apie jo ir kitų lietuvių sportininkų didžiausią troškimą – po daugiau negu pusimtį metų trukusius skaudžius pertraukus vėl savarankiškai dalyvauti Olimpiniuose žaidynėse. „Visi laukiamo tos dienos, kai grįšime į Olimpiadą“, – pasakė A. Sabonis ir pabrėžė, kad Lietuvai labai svarbu joje dalyvauti, parodyti pasauliui, jog egzistuoja nepriklausoma Lietuvos valstybė. „Palyginus su dar netolima praeitimi, – sakė A. Sabonis, – žvelgiant lietuvių akimis, Olimpines žaidynes įgyja naują, reikšmę. Sporto plotmėje mūsų siekiai galbūt bus nežymūs, bet esame tikri, kad išsikovskyms svarbią politinę pergalę. Viskas taip greitai, staigiai įvyko, ir štai – Lietuva vėl nepriklausoma valstybė. Neapsakomai džiaugiamės, kad pirmą kartą „Žalgirio“ komanda nugalėjo Raudonosios armijos klubą. Tai buvo tikrai didelė šventė“. A. Sabonis nesijaučia naujuoju Lietuvos sporto ambasadorium: „Tam tikra prasme juo visuomet buvau, nepaisant nepalankių aplinkybių“.

VAT. R.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaidos
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

Atvrai pasakysiu, kad mano ilgų mokslinių stebėjimų patyrimas mane įtikino, kad tikėjimas į Dievą, kuris yra už žmogiškojo žinojimo chaotiškųjų ribų – duoda žmogui nuostabų akstiną skverbtis į nežinojimo sritis.
J.L. Agassiz

Dievas žmogų leido džiaugtis ir žaisti, o žmogus tik pats vis galvoja, kaip čia sau skausmo daugiau pasidaryti.

J. Jankus

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4 6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Nauji pacientai priimami ir laukiami!

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, prietaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Kev. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Chrst ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINES LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p.-7 v.v., antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. ždarytas, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLETUSIŲ KUJŲ VENU
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOOS AUGLIŲ IR KOSMETINE
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipletusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandoc pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 35-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUCIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8383

VYSKUPŲ SINODE

Lapkrčio 29 d. Romoje prasidėjęs Vyskupų Sinodo specialus susirinkimas Europai pasiūlymą ryšių pairimu tarp Ortodoksų ir R. Katalikų, plačiu rūpesčių įvairavimu vyskupų tarpe ir stoka išvadų – konkrečių rezultatų, rašo Robert Moynihan iš Romos. Jis pastebėjo, jog kaip tik tuo metu, kai Europos politiniai vadai Maastricht, Olandijoje susirinkę kūrė suvienytą Europą, Ortodoksų vyskupai iš Rusijos, Serbijos, Rumunijos, Bulgarijos ir Graikijos savo boikotavimu šio susirinkimo Romoje parodė, jog tarp jų ir R. Katalikų yra naujas ir rimtas lūžis.

Svarbiausia priežastis šiam boikotui, anot Moynihan (*The Catholic World Report* žurnale, 1992.1), buvo tai, kad Roma paskyrė arkivyskupą (apaštalinio administratoriaus titulu) Maskvai. Ortodoksų Maskvos patriarchas Aleksis I viešai pareiškė, jog šis paskyrimas tiek suerzino ortodoksus, kad jis dėl to nevyksias į sinodą Romoje. Bet tai nebuvo vienintelė priežastis. Daug nemalonumų tarp Romos Katalikų ir ortodoksų kyla dėl unitams (Rytų apeigų katalikams) iš ortodoksų reikalaujamą grąžinti bažnyčių, kurias sovietai buvo atidavę ortodoksams, uždraudami unitams veikti. Daugiausia unitų yra Ukrainoje.

Nors daug džiaugsmo savo dalyvavimu sinode sukėlė pirmąkart galį dalyvauti įvairių Rytų Europos kraštų – tiek Rytų, tiek Vakarų apeigų – vyskupai, jų tarpe ir lietuviai, slogutis dėl ryšių su ortodoksais dominavo visą sinodą. Tą išryškina Moynihan pateikiama ištrauka iš Graikų Ortodoksų Italijos metropolitų Spyridon Papageorghiu kalbos gruodžio 2 d.: „Broliškų delegatų iš kitų krikščionių konfesijų dalyvavimas yra labai pozityvus reiškinys, ypač kadangi šįmet turime teisę skelbti savo interencijas tiek šiame susirinkime, tiek ir mažosiose (darbo) grupėse“. Aiškindamas, kodėl minėtosios grupės nedalyvavo, jis pareiškė: „Tarp priežasčių šiai įtampai tenka paminėti Rytų Apeigų Katalikų Bažnyčių (unitų) atgimimą, su kuriu dažnai eina ir smurto lydimi netolerancijos incidentai, ortodoksams paralelių bažnytinių struktūrų formavimas, kai šimtmečius prieš tai jau buvo ortodoksų tokios, ir iš katalikų pusės sklindantis kolaboravimo kaltinimai ortodoksų hierarchams“.

„Ortodoksams gaunasi vaizdas, jog tolstama nuo Vatikano II-jo susirinkimo nubrėžtų linijų. Katalikai broliai laiko buvusius komunistų kraštus „terra missionis“ (misijų kraštu). Atrodo, kad kelias į susitaikimą tarp Katalikų Bažnyčios ir Ortodoksų Bažnyčios, kuriu per paskutinius dešimtmečius buvo einama su didelėmis pastangomis, yra rimtai sukompromituotas“, kalbėjo metropolitai S. Papageorghiu.

Antrą sinodo dieną kalbėjo vienas sinodo auditorių Radim Palous, Karlovensis universiteto Prahoje rektorius, nubrėždamas kaip katalikai išsilaikė po komunistų valdžią. Moynihan nuomone tai buvo vienas gražiausių pranešimų sinode. Palous kalbėjo: „Būdinga, kaip žabangai ir bėdos, į kurias buvome įmesti savo kelionėje per „ašarų slėnį“, taip pat suteikė galimybę apsišvarinimui ir optimizmui. Tai dėl to, kad totalitariniai režimai, stengdamiesi primesti „susiaurintą sąžinę“ ir ju galežinei valiai pavaldžią „morale“ netiesiogiai sukuria būtinybę tikrai sąžinei ir moralei jiems atsispirti“.

Jis davė pavyzdį, kaip norint

išgaudinti jaunimo organizatorių, jis pats buvo suimtas penktadienį prieš sekmadienį vyksiančias iškilmingas jaunimo Mišias Šv. Vito katedroje Prahoje. Tarymo metu šeštadienį jam buvo pasakyta, jog jis buvęs sumintas tam, kad jis Mišių metu nepadarytų „provokacinio veiksmo“. Jis abiejų tarydų paklauses, ar jie iš viso kada matė jį vykdant „provokacinį veiksmą“ bažnyčioje. Iš jų veidų jam buvo aišku, jog tuo momentu jie pajuto savo roles nelogiškumą. Sekantį rytą per vienutės žinias girdint Šv. Vito varpus ir grotas, jog pamaldose Šv. Vito katedroje dalyvauja ir jo žmona su vaikais jam pasidare aišku kaip dieną, jog jis tuo metu kaip tik buvo deramiausioje vietoje atšvesti Viešpaties dieną – jis buvo ten, kur pats savoje širdyje patyrė ir galėjo kitiems paliudyti žmogaus priгимties aukščiausią, tironų nesukaustomą dalį – sąžinę.

Siekdamas suvaržyti žmogaus dvasios polėkį per valstybinę švietimo sistemą, totalitarinis režimas kaip tik privertė kurtis pagrindines dvasios išraiškos struktūras – samizdato spaudą ir net mokslo institucijas. Jis pats vienam tokių pogrindinių universitetų dėstė ne tik laisvojo pasaulio modernių laikų filosofus bet teologus, bet ir senovės europietiškos kultūros klasikus kaip Platoną, Aristotelį, šv. Augustiną, šv. Tomą Akviniatį ir kitus, kuriuos jei iš viso minėjo, oficialioji sistema išskraipė.

„Šių paskaitų klausytojai buvo įvairaus amžiaus, nuo 18-mečių iki 70-mečių, ir jie lankė paskaitas ne tam, kad ištrauktų iš Graikų Ortodoksų Italijos metropolitų Spyridon Papageorghiu kalbos gruodžio 2 d.: „Broliškų delegatų iš kitų krikščionių konfesijų dalyvavimas yra labai pozityvus reiškinys, ypač kadangi šįmet turime teisę skelbti savo interencijas tiek šiame susirinkime, tiek ir mažosiose (darbo) grupėse“.

Nors jis jokiu būdu nesako, kad komunizmas buvo geras dalykas, jis tačiau primena, jog laisvoje visuomenėje gresia nelaisvė iš kitos pusės – dėl abejingumo, nerūpestingumo. „Kai žmogus turi žymią asmenišką pasirinkimo laisvę, tiek socialiniuose sprendimuose, tiek ir pasirenkant savo veiklą, jis nebetenka sugebimo savikritikai ir tampa le-targišku. Tokioje santvarkoje net ir dalyvavimas bažnytinėse pamaldose gali tapti konsumeristine apraiška: kai noriu jausti dvasinį pasitenkinimą, galiu nueiti į bažnyčią, ar net atlikti vieną kitą artimo meilės darbėlį“ – visai nepajuntant didžiųjų doros ir meilės vertybių gyvybiškos svarbos.

R. Moynihan pateikė ir ištrauką iš kard. J. Ratzingerio, Tikėjimo Doktrinos Kongregacijos prefekto, kuris taip pat yra Visuotinės Bažnyčios Katekizmo ruošos komiteto pirmininkas. Kardinalas minėjo, jog Katekizmas jau perejo septynias revizijas. Daugiausia kritikos ir revizių susilaukė jo trečioji dalis (apie morale) ir ketvirtoji dalis (apie maldą). Katekizmas būsiąs ne teologijos rankvedis, bet pagalbinis tikėjimo doktrinų leidinys katekizavimui, kuriame tikėjimo dalykai paduoti sutrauktai, kad galima būtų juos atmintinai išmokti. Katekizme bus pabrėžiamas Dievo veikimas istorinėje raidoje, naudojantis Christologiniais Šv. Rašto iškinimais.

Katekizme moralinė teologija įstatoma į pagrindinio klausimo – „Kaip galiu būti laimingas“ – rėmus, kurio pagrindinis atsakymas yra duodamas Kristaus didžiajame meilės įstatyme. Katekizmo komisija numato galutinę jo versiją i-teikti Šv. Tėvui 1992 m. kovo mėnesį. a.j.z.

BENDROS PREKYBOS RIMTA PRADŽIA

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Asmeninė iniciatyva, ieškant galimybių sudominti Amerikos komercines įstaigas ir tarptautinės prekybos centrus, gali turėti didelę reikšmę Lietuvos ekonomikos atstatymui. Fondai ir aukos turi savo kilnią labdarinę paskirtį, tačiau tai nėra pagrindinis ekonomikos variklis, nes dovanos, pasiekusios savo tikslą, išlieka sušelp-tųjų rankose. Abejonės nėra, kad ir tai yra reikalinga, bet reikia ieškoti priemonių atstatyti Lietuvoje ekonominės apyvartos ciklą, kurio išdavoje pagyvėja rinka, didėja apyvarta, auga uždarbiai ir kyla gyven-tojų pragyvenimo standartas.

Ingridos Bublienės iniciatyvos dėka buvo padarytas svarbus žingsnis bendros prekybos srityje. Clevelando Tarptautinis parodų centras (IX Center – International Exposition Center), net Gineso pasaulinių rekordų knygoje atžymėtas kaip didžiausia lankytojų skaičių sutraukiantis centras, kasmet sulaukiantis daugiau kaip 2 milijonus lankytojų, gruodžio 18 dienos rytą pasirašė „seserišką“ tarpinestinę sutartį su Litexpo Vilniaus parodų centro direktoriui Aloyzui Tarvydai, dalyvaujančiai „Merkurijaus“ krautuvių tinklo vyr. direktorei Vidai Zapolskienei. Sutartyje numatoma apsiukeisti pramonės gaminių parodomis, organizuoti bendras konferencijas ir simpoziumus su tikslu plačiai atverti duris tarptautinei prekybai tarp JAV, Pabaltijo valstybių, Rusijos ir Rytų Europos. „Ši sutartis padės tiesti kelią tarptautinių parodų ir prekybos išplėtimui“, pareiškė Patrick M. Park, IX centro direktorius.

Oficialiame biuletenyje numatoma, kad Litexpo bendrovė suvaidins reikšmingą vaidmenį tarptautinių prekybinių ryšių išvystyme, tapdama vartais tarp Rytų ir Vakarų prekybininkų. Litexpo buvo įsteigta 1980 metais ir turi parodoms pritaikytas 45,000 kv. pėdų dydžio patalpas, konferencijų salę su 250 sėdimų vietų, posėdžių kambarius, sandėlių ir restoraną. Siaučiant pūgai, staugiant vėjui, vis tik pasiryžau vykti į Ingridos Bublienės namus, gavusi jos kvietimą susitikti su Lietuvos prekybos atstovais. Aloyzas Tarvydas ir Vida Zapolskiene apsisosto aerousto viešbutyje kaip IX centro svečiai, tačiau į Ameriką atvyko savo lėšomis. Tai jų pirmas vizit-

tas Amerikoje. Prie jaukios židinio liepsnos Romo ir Ingridos Bublį namuose susipažinau su svečiais ir su jais pasikalbėjau. Pokalbis buvo trumpas, nes siaučianti pūga baugino, kad galiau nerasti kelio į namus...

Aloyzas Tarvydas, Lietuvos Parodų centro Litexpo direktorius, su dideliu entuziazmu kalbėjo apie projektus išplėsti prekybinius ryšius su užjūriu, Lenkija ir kitomis respublikomis. Jis atsivežęs puikių Lietuvoje pavyzdžių, kaip gobeleno, porceliano indų ir lino gaminių. Savo vienos savaitės viešnagės metu jis tikisi sudominti prekybininkus, užmegzti su jais kontaktus dėl bendro verslo. Reklamai Clevelando centrui bus pasiūlyta priimti pavyzdžius Rytų Europos prekių, kurios yra pritaikytos šitai rinkai. Jis taip pat bandys sudaryti sutartis su lietuviais verslininkais. Birželio mėnesį Vilniuje įvyks verslininkų suvažiavimas.

Vida Zapolskiene, Valstybinės prekybos įmonės „Merkurijaus“ vyriausia direktorė, yra ypatingai tomis sutartimis suinteresuota. „Merkurijaus“ krautuovės yra Vilniuje, Kaune ir kituose Lietuvos bei Rusijos miestuose iš viso 10 parduotuvių. Jose pardavinėjami įvairūs pramonės gaminiai, papuošalai ir kasdieninio gyvenimo reikmenys.

Aloyzas Tarvydas man įteikė ilgą ir labai įspūdingą Lietuvos JAV bendros prekybos įmonių sąrašą. Jame yra urmo ir detali-nės prekybos įmonės, nuo poli-tagrafijos pramonės iki medicinos instrumentų, maisto produktų ir gėrimų gamybos; sporto įrankių, stovyklavimo įrengimų prekyba, (sąrašuose vartojami tokie išsireiškimai, kaip „kempingas“ – ne „stovyklavimas“, „sferos“ – ne „sritys“, „didmeninė“, ne „urmo“ preky-ba...). Taip pat surašyti kelionių ir ekskursijų patarnavimai, poilsio ir pramogų organizavimas, laivų nuoma (turbūt „nuomavimas“), transportas, buitinių prekių „remontas“, kompiuterinė „veikla“, automobilių ir motociklų prekyba, ir t.t. Nelabai aiškus yra „draudimas ir finansinis apūpinimas, išskyrus socialinį draudimą“ arba „finansinis tarpininkavimas, išskyrus draudimą ir pensijinį apūpinimą“. Gal tai bankinių paskolų parūpinimas? Bendros prekybos įmonių pa-

AR FONDŲ TIKSLAI PASIKEITĖ

F. RINGUS

Nuo fondų įkūrimo pradžios visi aukotojai galvojo, kad pinigai renkami tam momentui, kada Lietuva bus nepriklausoma ir tame kritiškame momente emigracija, išvengus 50 metų žiaurumų ir nelaimių, gaus progos kukliai prisidėti prie paliktos tėvynės atstatymo. Visa išsivija, netikėtai užklupta pasaulinių įvykių, džiaugėsi. Bet dar tik pradžia, o jau vis dažniau pasigirsta balsų, kaip entuziazmo atvėsimas, nusivylimas, įvairūs įtarimai ir t.t.

Pradžioje atsirado spontaniškai eilės organizacijų, pavienių iniciatyvų, kurios stengėsi ir padėjo varge pakliuvusiems tautiečiams, nebūtinai valstybės aparatai. Juk mūsų indėlis per kuklus, kad turėtų stambesnės įtakos ar reikšmės 4 milijonų valstybei. Net fondai, kuriais mes taip didžiuojamės, tai tik lašas jūroje, žiūrint platesniu mastu. Bet ir fondai nutarė savo mažą lašą dar labiau sumažinti.

Per spaudą bandoma kritikuoti ir netgi mokytį vyriausybės atstovus. Pasipiktinama jų dažnu lankymusi

vadinimais yra originalūs: Ando, Leita, Anida, Lituania, Baltica, Aros, Spindulys, Vytaras ir kiti, nurodant steigėjų pavardes abipus Atlanto. Tai nepaprastai didelės apimties užmojis, kurio konkreti pradžia užsimezgė Clevelande Ingridos Bublienės iniciatyvos dėka. Reikia tikėtis, kad toji pradžia atneš gražių vaisių – Lietuvos ekonominio gyvenimo atstatymo. Viltį stiprina tai, kad tame projekte dalyvauja ir ji remia įtakingi ir patyrę amerikiečiai. Geros sėkmės Litexpo!

JAV, Kanadoje ir Europoje. Žiūrėk, dar nei dolerio iš fondų neduota, o kas bus, kai kada nors pervesime tą vieną milijoną. Kažkodėl fondų vadovybės vis dar nori pasilaikyti kontrolę savo rankose, nors susirinkimas nubalsavo to milijono pervedimą Lietuvai. Vėl tenka pabrėžti Lietuvai, o ne vyriausybei. Tai lyg uošvis duodamas žentui pinigų reikalaujant, kad šis panaudotų taip kaip uošvis nori. Tokiais atvejais žentas dažnai atsisako tokios dovanos.

„Draugo“ pranešime visuomenei sakoma: Nusistovėjus padėčiai ir t.t. Kai Lietuva stovės ant savo tvirtų kojų, mūsų parama nebebus taip reikalinga kaip dabar. Pagalba reikalingiausia pereinamame laikotarpyje, kai Lietuvos piliečiai vargsta, kai ligoninės neturi pagrindinių reikmenų, vaistų, kai mokykloms trūksta visko. Šioms ir kitoms institucijoms pagalba yra reikalinga dabar, o ne už penkerių metų. Jos yra Lietuva. Ta proga tenka prisiminti senos kartos gydytojų patarimą po penicilino atradimo: „palaukim, kol padėtis nusistovės“. Padėtis nusistovėjo, ligonis mirė, o penicilinas liko šaldytuve.

Visi pastebėjome, kad Lietuvos vardas jau retai girdimas eterio bangose ar skaitomas spaudoje. Didvyris savo darbą atliko, pasiaukojęs, tad žiūrėkime naujesnių įvykių. Todel durų klabenimas visuose laisvuose kraštuose jau liko tik mūsų rankose. Kitaip Lietuva nueis užmarštin.

Lietuvos vyriausybės reikalas kaip tik yra priminti, kad pasaulio žemėlapiuose atsirado nauja valstybė, pilna kasdienių

rūpesčių ir problemų. Taigi ir tas atstovų keliones mes turime remti. Mes, gyvenantieji JAV, turėtume žinoti amerikietiška žodį „lobbying“ ir jo reikšmę. Turėtų būti žinomas ir kitas: „salesmanship“. Kritikuodami tuos du metodus parodome tik savo ignoranciją.

Vis dažniau randame spaudoje pasipiktinimų dėl ansamblių ir pavienių menininkų kelionių į JAV ir Kanadą. Argi nenormalu, kai kletkoje uždarytas paukštis prie pirmos progos sprunka iš jos? Juk mes jų kelionių nešelpiam. Jie patys rizikuoja, jie nori pamatyti pasaulį, kad ir pro Chicagos duris ir gal grįžti su pora dolerių. Salės dar užpildomos. Taigi tegu toliau važuoja, nes kiekviena kelionė į Vakarus dar plačiau atidaro jų akis ir tai naudinga.

Kitas pasipiktina pavienių asmenų vizitais. Girdėti, kad vienas kitas prasizengia, nepatinka jų elgesys, nes kitoks, negu mums atrodo būtų tinkamas. Mes reikalaujame, kad lankytojai būtų paklusnūs, be savo charakterio ir dėkingi be ribos. Aišku norėtusi, kad mūsų tautiečiai būtų idealūs, be žmogiškų silpnųjų. Emigracija daugiausia senos jau kartos, patys tik trumpai gyveno nepriklausomoje Lietuvoje ir jos gerai nepažinę, į atvykėlius žiūri senomis akimis ir stato ne visados gerus reikalavimus. Tačiau kiekvienas svečias grįžęs namo po emocinio periodo paskleis žinias apie vakarus ir tai bus pozityvus įnašas Lietuvos gyvenime. Taigi kas galime, kvieskime ir padėkime svečiams, o tuo tarpu savęs neaukštinkime. Atsiminkime, ką girdėjomės 1946-49 m.

Ilgos diskusijos fondų vadovybių tarpe yra svarbus reiškinys. Tos diskusijos neturėtų sustoti tik jų tarpe, bet išeiti į plačią visuomenę. Svarbesni posūkiai fondų linkmėse turėtų būti daromi tik atsklausius visų aukotojų. Patikėtinių mintys turėtų būti tik patarimai. Pagal JAV principus sprendimai priklauso fondų narių daugumai, kaip yra akcinių bendrovių įstatuose.

ISNĖSĖ MERGAITĖ IŠ LIEPSNŲ

Kalėdų dieną Chicagos policininkai Thomas Flanagan, 33 m., ir Josephine Tovar pastebėjo gaisrą pietinėje Chicagos dalyje. Pabūdino septynis gyventojus, kurie išbėgo, o dvejų metų mergaitę policininkai išnėšė iš gaisro liepsnų. Mergaitė buvo antrame aukšte.



Po draugiškų rungtynių su Žalgiriu Jurgis Riskus sveikinasi su būsimu komandos nariu. Nuotr. I. T.

SVEČIAS NEBUVĖLIS

ANDRIUS NORIMAS

Romanas

38

Aušra palieka motiną be žado. Valandėlę Birutė stengiasi suvokti, kas įvyko. Iš Aušros ji dar niekad nėra girdėjusi tokio pakelto tono ir prieštaravimų. „Ji drįsta man rodyti savąją valią! Mergička! Vaikas! Ką ji išmano apie meilę ir gyvenimą? Ir kaip ji su manim kalbėjo! Ji užsimiršta! Reikia ją pamokyt.“

Įsiutimas išmeta Vilainienę iš lovos, tarytum kokios spyruoklės išstumta. Visu kūnu virpa smulkiau virpuliu. Dukters nesiskaitymas su jos nuomone ją žeidžia nelyginant koks durklas.

„Visai net neatsiklaususi manęs! Dar iš mergičkų amžiaus vos beįsirito! Matykite, meilės!... Įkrėsti diržų jei reikėtų, ne meilės... Ak, nėra jai tėvo!“

Tokių mąstymų kurstoma pasiveja Aušrą virtuvėje. Duklė išgirsta atšlamant motiną chalate ir nudėvėtomis šliurėmis. Atsigrižta. Jos akys pilnos ašarų. Nespėja susigaudyti, kaip pasijuta apakinta smūgių žaizdavimo. Vienas, ir antras... Štai, skruostai užsidega liepsnomis nuo motinos pastakų, nors ne taip jau skaudžių.

– Šitai su motina elgies! Aš tau visiškai nebeegzistuoju! Tu su manim nesiskaitysi!

Su kiekvienu įsiutimo sakiniu krinta smūgiai. Nuo jų jau pačiai gelia širdį... Aušra net nesigina. Jos didelės akys užsimerkia, o per skaudamus skruostus nubryna dvi didelės ašaros. Nei žodžio, nei dejonės. Čia ir Birutė nebeišlaiko iki aukščiausio laipsnio įtemptų nervų.

Konvulsinga rauda išsiveržia ašarų srautu ir ji parkniumba ant kėdės, visiškai bejėgiškai, kone beviltiškai nuleidusi rankas. Tarytum leidžia skausmui ir ašaroms laisvai išeiti iš jos. Užsidedgia veida, pajunta siaubą ir gėdą, pirmą kartą nesuvaldžiusi nervų. „Viešpatie! Juk aš pirmąkart primušiau ją!... Kaip man tai atsitiko? Vargšė Aušrelė... Kokia aš pikta ir žiauri! Iš kur tiek tulžies mano sieloj pritvinko?“

Aušra tyliai išlenka pur duris. Tik užraktui sugrįžti ir savo lizdą ir spragtelėjus Birutė krūpteli ir pakelia galvą. Apsidairo, bet Aušros nėra. Nėra ir jos kambaryje.

– Aušrelė!..

Ji puola prie durų. Valandėlę užtrunka, kol jas atidaro. Išbėga į krapnojančius lašus ir drėgną vėsa.

– Aušrelė! Aušrelė... Kur tu? Sugrįž!

Automobilio durys užsiterkia ir du šviesos spinduliai nutolsta. Pro užpakalinį langą Birutė mato du žmonių šešėlius. Jie susilieja į bendrą tamsią masę. Užkibę ant stiklo lašai iškreipia tuos siluetus. O gal per ašaras taip rodo? Ar ne migla uždengia Birutei akis? Ir kūnas suglemba atsidadęs nepakeliamam skausmui kažkur viduje. Konvulsiskai virpa pečiai ir staiga garsi rauda išsiveržia iš įlietų pakeltos galvos. Burna išsikreipia skausmu ir nevilimi. Nėra praėvius, nėra Aušros, nėra ir dukrelės.

– – –

Dienos metu nedaug gėrėjų. Tik vienas-kitas apylinkės darbininkas ar tarnautojas skuba išleisti alkoholiui sunkiai pelnytus dolerius. Voriūnas nuobodžiauja už baro, nes svečių nedaug ir visi nekaltūs. Jų kalbos jis gerai nemoka. Vis žvilgčioja į laikrodį.

„Tuoj turi pasirodyti Albertas... Nusibodo tupėti čia vienam... Dienos metu nekoks biznis...“

Platus žiuolyvis nesulaikomai praskečia žiaunas, net akis mažais plyšeliais paversdamas. Pro juos išsiskunkia šykščios ašaros, tarsi paskutinė sunka iš susmegusios citrinos.

– Miego mažai, ką?

Niūrus klientas numeta pinigą už alaus butelį. Nesulaukęs Voriūno atsakymo prideda prie matiko tik pirštą baltais dažytoju drabužiais apsilvinkęs žmogus.

– Pasimatysim vėl...

Voriūnas akimis nulydi pagyvenusį amerikietį. Lėtai apsisuka ir paspaudžia atitinkamus mygtukus. Suskamba registravimo kasa. Užspaudęs iššokusį pinigams dėti stalčiuką vėl atsideda savo kėdėn ir sustingsta, tarytum Buddha, susidėjęs rankas ant krūtinės. Šitai jis pasirošia ir toliau pusiau smūduoti, pusiau budėti, kol dar vienas likęs klientas – kaimynystės automobilį prekybos jaunas pardavėjas – išeis ir paliks jį vieną pabaižti savo, kaip dalininko, budėjimą užėjoje.

Lygiai penkiomis į „Liūno“ užėja įeina Albertas Martulis. Jis neskuba. Žingsniai lėti ir apskaičiuoti. Vėdas ramus, solidus, kaip ir dera rimtam prekybininkui.

– Sveikas, Antanai!

Voriūnas krūpteli ir atsimerkia, nes buvo snustelėjęs.

– Pagaliau atėjai! Vos nepasiutau iš nuobodumo! Baisiai bjauru tuščioj patalpoj sėdėti! Priimi atvežtą alų, nugini porą aukų ar skelbimų rinkėjų – tai ir viskas!... Kad bent koks įvykis... kad ir gaisras kur įvyktų... Ar kas susimūštų!... Absoliučiai nieko!

Albertas juokiasi.

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

KAI STOVYKLINIS TURTAS TAMPA ISTORINIŲ

JAV sostinę Washingtoną su Baltimorės miestu ir uostu jungia du greitkeliai ir keli mažesni keliai, kertantys įvairius Marylando valstijos miestelius. Pasileidęs automobiliu iš sostinės centro į greitkelį, Baltimorę pasieki lygiai per valandą. Ten kadaise buvo didelis lietuvių telkinys. Jų įsigyta Šv. Alfonso bažnyčia stovi pačiame miesto centre, bet nuo praėjusio vasaros jau be lietuvių klebono likusi. Kol kas sumą lietuvių kalba atlaikyti iš Washingtono sekmadeniais atvažiuoja čia studijuojantis kun. K. Ramanauskas, MIC. Nuo Šv. Alfonso bažnyčios kelias minutes automobiliu pavažiavęs, atsirandanti Baltimorės Lietuvių namuose. Ten yra dvi palyginti gražios salės, baras, ypatingomis progomis lietuviškų patiekalų pietus duodanti valgykla, JAV karo vėteranų būstinė ir dar dvi lietuviams pasididžiavimą keliančios įstaigos: Lietuvių kultūros muziejus ir viena iš seniausių Amerikoje lietuvių biblioteka-knygnas, įsteigta 1908 m.

Gruodžio 8 d. saulėtą popietę vel pasitaikė proga nuvažiuoti į Baltimorę, ten pavalgyti lietuviškus pietus ir kiek ilgėliau pabūti muziejuje, kur vyko Kempteno pabėgėlių stovykloje V. Vokietijoje leistų leidinių paroda. Kitais atvejais muziejų tekdavo aplankyti jau sutemus, vakarais. O šį kartą gruodžio saulės šviesoje jis tiesiog spindėte spindėjo savo jausmų bei švarumu. Ant gerai išvaikuotų grindų išrikiuota būrys kopyltstulpų, skirtų tiems, kurie žuvo nuo sovietų parašintininkų kulku 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje. Šalia daugybės eksponatų, dar vienas naujas – tai muziejaus kuratoriaus Alg. Grintalio iš Lietuvos atsivežta dabartinių Lietuvos krašto apsaugos vyrų uniforma.

Man bežiūrint nuziejų ir gilinantis į Kempteno stovykloje leistus leidinius, ateina geroji Baltimorės lietuvių naujųjų ateivių globėja, 1921 m. iš Biržų atvykusi Lietuvos revoliucinio poeto Juliano Janonio jaunesnijos sesutė Emilija Janonytė-Railienė, einanti 89 amžiaus metus ir man anksčiau ne kartą

aikšninusi, kad jos brolis Julius, prieš išvažiuodamas į Rusiją, nebuvo joks bolševikas. Kai užklausa apie pastaruosius įvykius Lietuvoje, ji atsakė: „Širdyje džiaugiasi Lietuvai paskelbus nepriklausomybę taip, kad jau nebegalėjau labiau džiaugtis. Jeigu man būtų pasaulio turtus atidavę, tai nebūtų tiek džiaugsmo“, kalbėjo dar šviesų protą tebeturinti geradarė.

JIS BŪTŲ TIKES I UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIUS

Atidarydamas Kempteno stovykloje išleistų leidinių paroda, eksponatų savininkas žurn. Cezaris Surdokas pastebėjo, kad II pas. karui pasibaigus į Kempteno pabėgėlių stovyklą suplaukė daugiau negu 1,400 lietuvių. Stovyklai susiorganizavus tuoju prasidėjo ir kultūrinis gyvenimas. Spauda čia neatsilikė – 1945 m. gegužės 20 d. buvo lontoje išskabintas pirmasis „Alguvos baro“ nr. Kadangi tas rajonas, kurio centras yra Kemptenas, vokiečių vadinamas Alguva, tai jis buvo sulietuvinas į Alguvą. Pirmieji 14-ka „Alguvos baro“ numerii buvo parašomi mašinėle ir tas egzempliorius kabinamas stovyklos lontoje, kad kiekvienas norintis galėtų sužinoti pasaulines naujienas ir įvykius pačioje stovykloje. Vėliau išgijus rotatorių ir gavus daugiau popieriaus, „Alguvos baras“, jau virtęs neperiodiniu kultūros žurnalu, buvo spausdinamas didesniu tiražu ir nemažai jo egzempliorii, C. Surdoko išsaugoti, buvo išstatyti Baltimorės Lietuvių muziejuje.

Kitą dieną po „Alguvos baro“ pasirodymo stovyklos lontoje buvo išskabintas kitas sieninis laikraštis – „Dienos naujienos“. Tai buvo vienas iš pirmųjų sieninių laikraščių V. Vokietijoje stovyklose, ejęs iki 1949 m. liepos 29 d. Tie abu leidiniai, ypač politinės žinios, ir buvo paruošiamos žurnalisto C. Surdoko, su kuriuo pirmą kartą susipažinau bene 1950 m. vasarą Great Necke, prie New Yorko buv. „Kario“ žurnalo redak. Simo Urbono ir buv. „Lietuvos aidą“ vyr. redaktoriaus bei prezidento A. Smetanos, V. Kudirkos ir Vyduino

monografijų autoriaus Aleksandro Merklio pastogėje.

Iš Philadelphia's atvykęs, iki 1961 m. Baltimorėje gyvenęs buv. kempteniškis rašyt. V. Volertas, kartu su C. Surdoku viename kambaryje gyvenęs, papasakojo, kaip Kemptene Cezaris pareidavo vidurnaktį iš ne iš kur kitur, bet klausęs radijo laidų iš viso pasaulio. Stovykloje kas savaitę darydavo politinius pranešimus, į juos susirinkdavo po kelis šimtus žmonių. Pasak V. Volerto, „tuo metu jis buvo didelis politikas. Ir jeigu Lietuva tada būtų atgavusi nepriklausomybę, jis labai būtų tikęs į užsienio reikalų ministerius, nes jis viską žinodavo, kas pasaulyje dedasi...“

Kemptene buvo susitelkęs būrelis intelektualų, rašytojų. Jų tarpe prof. S. Kolupaila, Palta, rōkas, dr. A. Damušis, doc. K. Kriščiukaitis, Alf. Šešplaukis, Tyruolis, Anat. Kairys, Aleks. Radzius, jau minėtas Vyt. Volertas. Kemptene išėjo S. Kolupailos mokslinis veikalas „Hidraulika“, poetas A. Tyruolis čia išvertė 154 Šekspyro sonetus, K. Kriščiukaitis paruošė Lietuvos miestų ir miestelių atstatymo projektą, Anat. Kairys išleido savo eilėraščių rinkinį, Aleks. Radzius Rimo Gudučio slapyvardžiu išleido porą knygelių vaikams skirtos kūrybos, o Vyt. Volertas suredavo aštuonių Kemptene gyvenusių poetų almanachą „Verpetai“. Nemaža dalis tų leidinių ir buvo beveik po 45

MŪSŲ KOLONIJOSE

GARDNER, MA

Gruodžio 21 d. Vyčių kuopa turėjo savo metinę tradicinę Kūčių vakarienę David Luko namuose. Atsilankė apie 40 narių. Kun. Joseph Jurgelionis ir pirm. Višniauskas perskaitė Kalėdų Šv. Luko Evangeliją, angliškai ir lietuviškai. Narės sunėšė puikius pasninko kūčių valgius. Po vakarienos giedojom, burtus traukėm, buvo pašisnėkėjimai. Vietiniai Athol, ir Gardnerio laikraščiai gražiai aprašė mūsų tradicijas ir burtus.

Vyčių kuopa rengia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Vasario 23 d. Athole, Šv. Pranciškaus parap. salėje. Programą atliks Berželio šokių grupė, vadovaujama Dalios Dzikienės Hartford, Ct. Prašome dalyvauti.

Neseniai mirė Elizabeth Ustaitytė Waxlax. 84 metų amžiaus ir Jonas Variakojis. 72 metų. Abu buvo protestantų tikybos. Ir Helen Sapanaitė Cormier. 42 metų amžiaus.

Koresp.

metų parodyti Baltimorės Lietuvių muziejuje.

ČIA MŪS TIK STOTELĖ

Ko anais laikais lietuviai pabėgėliai laukė ir tikėjosi, tuo metu parašytame eileraštyje išsakė čia Baltimorėje ji perskaitęs poetas Aleksandras Radzius, kurio vieną posmą pateikiu: Čia lauksim aušros, ramaus sugrįžimo, Čia lauksim pavasario žalio. / Čia mūs tik stotelė, tik poilsis trumpas, / Kad šaknys nemirtų išale...

Reikėjo dar 45 metus palaukti, kol Lietuva vėl tapo nepriklausoma, nors ir jos žemėje tebėra apie 100,000 buvusio okupanto karių. Tad ir 1991 m. gruodžio 8 d. V. Volertas savo žodį Baltimorėje baigė linkėjimu, kad tą medžiaga C. Surdokus saugiai pristatytų Lietuvai. „Tegu ten žmonės pamato, kiek darbo stovyklose buvo padaryta, neturint nei vietos, nei priemonių, tik turint radio priimtuvą ir rašomąją mašinėlę. Šie eksponatai jau tapo istoriniai ir juos būtina išsiųsti į Lietuvą...“

Išklause šių žodžių, dar kartą gerai apžiūrėję kempteniškų leidinius, o prieš tai spėję pamatyti prieškalėdinę baltimoriškių mūgę ir pavalgyti lietuviškus pietus (žinoma, Baltimorės Lietuvių namuose už juos teko sumokėti po 8 dol., kai Chicago's Marquette Parko liet. valgyklose gali neblogiau pavalgyti už 5-6 dol.), dar su šviesa suspėjom grįžti Washingtonan, nors dienos ir trumpiausios.

CHICAGOS ŽINIOS

UKRAINIEČIŲ STUDENTAMS

JAV ukrainiečių savišalpos draugija 1991 m. gruodžio mėnesį išdalijo studentų stipendijoms 123,300 dol. Mokslapinių gavo 207 ukrainiečiai studentai.

NORI BŪTI TEISĖJAIS

Cook apskr. apylinkės teismui reikia naujų teisėjų. Atsirado net 350 teisininkų, kurie kandiduoja į tuos teisėjus.

1992

Šiais metais pagalvok pirmą apie kitus.

Pasidžiauk šios žemės grožiu.

Pasakyk meilės laiška. Pasidalink savo gerybėmis su kitais.

Pradžiugink vaiką. Buk draugiškas svetimam.

Dėkok Dievui už viską, ką turi, būtų tai mažai ar dideli dalykai.

Sutaikink besiginčyjančius. Švelniai atsakyk klausiančiam.

Aplankyk pamištą draugą.

Nejtarinėk! Pasitikek!

Ištesek, ką pažadėjai. Atrask laiko.

Pamiršk skriaudą. Atleisk priešui. Atsiprašyk už savo klaidas.

Paklausyk! Bandyk kitą suprasti.

Persvarstyk, ar ne per daug reikalauji iš kitų.

Įvertink kitus. Buk švelnus ir malonus.

Pasijuok truputį. Pasijuok daugiau!

Buk vertas pasitikejimo. Nepamiršk padėkoti!

Melskis už taiką. Nueik į bažnyčia.

Mylek ir pasakyk, kad myli. Sakyk – myliu – vėl ir vėl!

Visa tai – tik lašas gerų darbų juroje.

Pradek juos daryti!

Tai – paprastos mintys, kurias girdejai daugelį kartų.

O tačiau jų įtaka – neįmatuojama!

Šiais metais tos mintys gali pakeisti tavo gyvenimą!

Geriausius linkėjimus siunčia pareigūnai ir tarnautojai.

SFB

Standard Federal Bank

Chicago • Downers Grove • Evergreen Park
Hickory Hills • Lombard • Oak Lawn • Palos Heights FDIC Insured

TORGSYN 5542 Geary Blvd.,
San Francisco, CA 94121

MES TURIME SOV. SĄJUNGOJ POPULIARIAUSIAS PREKES!

VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS!

Jūsų draugams ir giminiams Lietuvoje trūksta maisto. Pripildykite jų tuščius šaldytuvus dabar! Nėra maito! Prekės pristatomos į namus veltui! Pristatymas trunka 5 dienas Maskvos rajone, arba 15-20 dienų kitose USSR respublikose:

TV, VCR'S
TELEFONAI
CAMCORDERS
Voltažas 127/220
TV PRIIMTUVAI
per satelitą Europal

Galite patys sudaryti siuntinį pasirinkdami prekes iš mūsų katalogo arba pridėti, ką norit. Pareikalavus, katalogą pasiųsime veltui.

MC 145 ŠVENTINIS siuntinys	18 lbs	\$129
MC 146 ŠEIMAI siuntinys	18 lbs	\$114
MC 152 MĖSOS siuntinys	18.1 lbs	\$124
MC 153 ŠEIMININKŲ siuntinys	17.4 lbs	\$89
Pinigų keltimas	MC 154 VAIKAMS siuntinys	13.4 lbs \$95

Žemiausios kainos JAV-bėse. Pirmam užsakymus telefonu iš visų JAV miestų ir iš kitų kraštų. Parduodame automobilius giminiams Sov. Sąjungoj. Pervadame pinigus.

Mūsų parduotuvė siunčia visokių rūšių radijus ir elektroninius prietaisus į Sov. Sąjungą su apmokėtu arba nespokėtu miltu.

Telefonai:

415-752-5546
415-752-5721
415-752-5721 (FAX)

TAIP PAT GALIMA SIŪSTI:

- Prancūziški vaistai
- Šeimos vaistinė (kit)
- Vaistai vaikams (kit)
- Maistas vaikams (kit)
- Automobiliniai (LADA) nuo \$6,600
- Šaldytuvai nuo \$500
- Health Spa pasiteiraukite
- Kondominiumai Pasiteiraukite
- Indų plovimo mašinos nuo \$500
- Skalimo mašinos nuo \$550
- Mini-traktorai nuo \$2,000
- Įvairios prekės Pasiteiraukite

KOMPIUTERIAI Su rusišku raldynu

Vafandos: pirm.-trečd. 11-6,
ketvirt.-šešt. 11-7

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Bilnstrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

**ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMA.**
Turis Chicago's miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

Kreipkitės į draugiją „ŠAKNYS“
Profesionaliai
TIRIAME Jūsų giminės istorijos, turto ir kitus klausimus visuose LIETUVOS ARCHYVUOSE; sudarome GENEALOGINIUS MEDŽIUS; tvarkome Jūsų foto ir rankraščių ARCHYVUS; DOKUMENTUOJAME video juostose ir fotografijose Chicagoje ir Lietuvoje; verčiame, redaguojame, ruošime TEKSTUS spaudai; informuojame apie Lietuvos KULTŪRĄ ir MENĄ;
„ŠAKNYS“
P.O. Box No. 528322
Chicago IL 60652
tel.: (312) 436-4863 (vakare)

MEŠKOS MAURO



Kazimieras Barėnas

Romanas, kuriame XX amžiaus geležiniai ratai rieda mažojo žmogaus širdimi.

Šis 444 psl. Ateities Literatūros Fondo leidinys gaunamas ir „Drauge“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Kaina 15 dol., su persiuntimu — 17 dol., Illinoisaus gyventojai dar prideda 1 dol. 20 centų valstijos mokesčių.

THE ART OF VIKTORAS PETRAVICIUS



THE ART OF VIKTORAS PETRAVICIUS

Užsakymus siųsti: DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

LIETUVIAI, KURIE TURI LIETUVOJE TURTA

IR NORĖTŲ VĒL ATGAUTI SAVO SODYBAS, ŪKIO ŽEMES, KAIMUS, MIŠKUS, DVARUS, NAMUS MIESTE, IR NAMUS KUR KITUR.

PRAŠAU KREIPTIS Į
KAZIMIERĄ RAMANAUSKĄ
LOS ANGELES (213) 662-3963



Dr. Adolfas Damušis kalba Jaunimo centre, rodant dokumentinį filmą apie gyvenimą

Nuotr. J. Tamaliūčio

RENGINIAI CHICAGOJE

Sausio 12 d. – Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas 2 v. p.p. Šiaulių namuose. Rengia Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa.

– LB Brighton Parko apylinkės metinis susirinkimas 11 val. ryte (tuoj po lietuviškų šv. Mišių) parapijos mokyklos salėje.

– Sol. Raimondos Partikaitės koncertas 12:30 v. p.p. Lietuvių centre, Lemonte. Rengia Lietuvių Labdarių sąjunga Lietuvos medicinai paremti.

Sausio 24 d. – Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties sukakties minėjimas Jaunimo centro kavinėje.

Vasario 2 d. – „Lietuvos prisiminimų“ banketas Martiniقه pokylių salėje 4:30 v. p.p. Rengia Lietuvos vyčiai – Vidurio Amerikos apygarda.

– „Jonio“, ansamblio iš Šiaulių, koncertas 3 v. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

– **Vasario 9 d.** LB Brighton Parko apylinkės ruošiamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas 11 val. ryto (tuoj po lietuviškų šv. Mišių) parapijos mokyklos salėje.

– **Vasario 14-23 d.** – „Dailė '92“ meno paroda Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

Vasario 16 d. – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 74-sios sukakties minėjimas Maria aukšt. mokyklos auditorijoje. Rengia ALTo Chicagos skyrius.

Vasario 23 d. – „Žiburėlio“ ir Vaikų namelių Montessori mokyklų madų paroda.

– „Virgo“ merginų choras iš Vilniaus, koncertuos Jaunimo centre. Rengia Jaunimo centras.

Vasario 29 d. – Tradicinis mažlietuvių šiuipyns Lietuvių Tautiniuose namuose. Rengia Maž. Lietuvos Lietuvių draugija.

Kovo 1 d. – Kaziuko mugė Jaunimo centre. Rengia skautai ir skautės.

Kovo 8 d. – „Dainavos“ ansamblio koncertas Jaunimo centre. Rengia Jaunimo centras.

Kovo 15 d. – Lietuvių Fondo koncertas Jaunimo centre. – Šeimų popietė Lietuvių centre, Lemonte. Rengia Montessori auklėtojų sekcija, draugija ir mokyklėlės.

Kovo 22 d. PLC madų paroda Lietuvių centre, Lemonte. – Smuikininko R. Katiliaus ir pianisto A. Smetonos koncertas 3 v. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Kovo 28 d. – Lietuvių Fondo suvažiavimas Jaunimo centro maž. salėje.

Balandžio 4 d. „Draugo“ koncertas Maria aukšt. mokyklos auditorijoje. Koncertą atliks Toronto „Volungės“ choras.

Balandžio 5 d. – „Laiškai lietuviams“ metinė šventė Jaunimo centre.

– Seselių pranciškiečių rėmėjų vakariene Šiaulių salėje.

Balandžio 12 d. Religinis koncertas Švč. M. Marijos bažnyčioje.

Balandžio 26 d. – Verdi operos „Otello“ premjera Morton auditorijoje – Lietuvių Operos pastatymas.

– Pokylis „Odyssey“ laive. Rengia Lithuanian Mercy Lift.

Gegužės 2 d. – Verdi operos „Otello“ spektaklis Morton mokyklos auditorijoje. Stato Lietuvių Opera.

Gegužės 3 d. – Jolantos Staniulytės koncertas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Gegužės 17 d. – virtuozo vargonininko Ged. Kviklio iš Lietuvos koncertas Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Birželio 13 d. – „Gintaro“ balius Palmer House-Hilton pokylių salėje Chicagos miesto centre. Rengia Chicagos Lietuvių Moterų draugija.

Doleriai iš Lietuvos

Prieš pat Kalėdas atėjo registruotas laiškas iš Kauno. Nuo visai nepažįstamo asmens.



Zapolio antukė dainuoja Mokslo ir pramonės muziejuje surengtoje lietuviškoje Kalėdų eglutėje.

Nuotr. J. Tamulaičio

Laiškas kiek storesnis negu paprastai, tad atidariau su smalsumu. Dailiai tarp keletu tuščių popieriaus lapų įskliausti buvo sulankstyti trys vieno US dolerio ir vienas dviejų dolerių banknotai. Nustebau. Skubinau skaityti laišką, o jame buvo rašoma:

„Gerbiamas redaktorium, neseniai mačiau jūsų žurnalą „Į laisvę“. Jis gana įdomus... Gale žurnalo buvo sąrašas naujų knygų, ir mane labai sudomino Antano Paškaus knygutė „Sąžinė psichologiniu požiūriu“... Norėčiau, gerbiamas redaktorium, ją iš jūsų gauti. Siunčiu jums ir \$5 už knygutę. Žinote, daug ko išleista pas jus, bet pinigų neturiu. Ir tuos penkis dolerius nusipirkau, už vieną mokėdamas po 80 rublių. Esu studen-

tas, turiu savo didelę biblioteką ir myliu knygas. Visus pinigus išleidžiu knygoms... Su pagarba – Gintautas Dudonis“.

Nemanau, kad būtų reikalingi komentarai prie šio laiško. Tačiau net ir vienas toks jaudinantis gražus pavyzdys turėtų

sugriauti mūsų tarpe neretai kursuojančius ir ne taip gražius apibendrinimus Lietuvos lietuvių atžvilgiu. O kalbant apie mus pačius, ar daug kas iš mūsų už knygą mokėtų žymiai daugiau negu mėnesio algą?

J. Baužys

DVYLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. EDVARDAS V. TARAS

Prieš dvylika metų, sausio 5 d. iš gyvųjų tarpo pasitraukė mūsų vienintelis mylimas Sūnus ir Anūkas.

Jo šviesiam atminimui bus atšaukiamos šv. Mišios: Chicagoje Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje sausio 4 d. 6:30 val. ryto ir Brooklyne, N.Y. sausio 5 d. 7 val. ryto pranciškonų vienuolyne.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Edį savo maldose.

Liūdintys: Tėvai, močiutė ir giminės.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. MYKOLAS BLIŪDŽIUS

Jau suėjo dešimt metų, kai 1982 m. sausio 3 d. mirė mylimas Tėvelis, Uošvis ir Diedukas, nesulaukęs Lietuvos Nepriklausomybės, kurios jis taip troško.

Mes jo niekada neužmiršime ir visada mylėsime.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Mykolą savo maldose.

Duktė Regina su šeima

A.†A.

ELENAI RAZMIENEI

mirus, vyrui dr. ANTANUI RAZMAI, sūnams dr. ANTANUI ir dr. EDMUNDUI, seseriai dr. DOMAI KISIELIŪTEI, broliui dr. PETRUI KISIELIUI bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

JAV Lietuvių Bendruomenės
Krašto valdyba

A.†A.

ELENAI RAZMIENEI

mirus, vyrui dr. ANTANUI RAZMAI, sūnams dr. ANTANUI ir dr. EDMUNDUI, seseriai dr. DOMAI KISIELIŪTEI, broliui dr. PETRUI KISIELIUI, jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Birutė Jasaitienė ir Aušra
Jūratė ir Antanas Budriai

A.†A.

Inž. arch. ANTANUI VASYLJEVUI

Lietuvoje mirus, mūsų valdybos narį, brolių KAZIMIERĄ VALĮ, jo žmoną KATRYTĘ, velionio marčią SVIETĄ ir artimuosius užjaučiame.

Melrose Parko Lietuvių Klubas

Ištvermingam lietuvių tautos sūnui

A.†A.

dr. JONUI JUSIONIUI

mirus, žmoną JADVYGĄ ir sūnus – REMIGIJŪ ir VYTAUTĄ su šeimomis bičiuliškai užjaučiame

Los Angeles frontininkai

A.†A.

ONAI IZOKAITIENEI

Amžinybėn iškeliavus, jos dukrai, Dainavos ansamblio narei, DANUTEI PUODŽIŪNIENEI ir jos šeimai bei kitiems giminėms ir artimiesiems reiškia me nuoširdžiausią užuojautą.

L.M.A. Dainava

DRAUGAS, penktadienis, 1992 m. sausio mėn. 3 d.

5

A.†A.

KOSTAS SALAGUBA

Gyveno North Riverside, IL, anksčiau Cicero, IL. Mirė 1991 m. gruodžio 30 d., 9 val. vakaro, sulaukęs 100 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Krekenavos mieste. Amerikoje išgyveno 42 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona, sūnus Julius, marti Hazel, gyv. Kanadoje; penki anūkai ir dvylika proanūkų.

Kūnas pašarvotas sausio 3 d., penktadienį nuo 2 iki 9 v.v. Vance Funeral Home koplyčioje, 1424 S. 50 Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks sausio 4 d., šeštadienį. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčia, Cicero, IL., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnus, marti, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direkt. Jean Vance. Tel. 708-652-5245.

A.†A.

LEONUI ZDARŽINSKUI

mirus, jo žmonai ONUTEI reiškia me nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

Viktorija Jonikienė
Danutė ir Jurgis Vidžiūnai su šeima

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus



6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747



APLINK MUS

x Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos choras šį sekmadienį šv. Mišių metu 10:30 val. giedos daugiau giesmių, kaip ir Kalėdų naktį. Chorui diriguoja muz. Antanas Linas. Šį kartą vargonais gros Ričardas Sokas.

x Viktorija ir Darius Siliūnai gruodžio 20 d. susilaukė pirmgimės dukrelės, kuriai davė Dariojos Viktorijos vardus. Seneliais tapę džiaugiasi naujagimę Regina ir Viktoras Kučai, Vladė ir Bronius Siliūnai.

x „Vijūnas“, tautinių šokių grupė, rengiasi lietuvių tautinių šokių šventei. Skelbiamas papildomas vyrų priėmimas nuo 17 iki 35 m. amžiaus. Norinčius dalyvauti šventėje mielai kviečiame. Repeticijos vyksta kiekvieną sekmadienį 6 val. p.p. „Gintaro“ klube, 2548 W. 69 St.

x Mažosios Lietuvos atvadavimas minėjimą sausio 12 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Šaulių salėje rengia Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa. Meninę dalį atliks Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų orkestras dainininkės E. Alekšienė, M. Radzevičienė, S. Henson, I. Pocienė, J. Paškevičienė ir S. Rudokienė. Oktetui vadovauja muz. J. Sodaitis. Kviečiami visi minėjime dalyvauti.

x Dr. Joseph Sonta, Akron, Ohio, Romas ir Danutė Česai, Naperville, Ill., Joseph Vencus, Linden, N.J., Aleksandras Šimkus, Santa Monica, Cal., N. Šumskienė, Chicago, Ill., Dennis Trimakas, Westlake, Ohio, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x KASA Lietuvių Fed. Kredito unija, Chicago, skyrius, ieško patyrusio paskolų specialisto (loan officer) pilnam laikui. Susidomėję prašomi kreiptis darbo valandomis: **Ritas Pavilionis**, tel. 1-800-231-9611.

x KASA Lietuvių Fed. Kredito unija, Chicago, skyrius, ieško patyrusio buhalterio/ės (accountant) pilnam laikui. Susidomėję prašomi kreiptis darbo valandomis: **Ritas Pavilionis**, tel. 1-800-231-9611.

x ROMAS PUKŠTYS, Transpak firmos savininkas, vyksta į Lietuvą sausio gale. Perveda pinigus DOLERIAIS, tvarko palikimus. Atsiskaityti iki sausio 22 d. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629**, tel. 312-436-7772.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct. Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333.

x Vidmantas Rapšys, Amber Group ir Baltia Express prezidentas, sveikina visus savo klientus su N. Metais ir džiaugiasi, kad visi kalėdiniai siuntiniai, siūsti per Baltia Express, sėkmingai pasiekė Lietuvą ir, nežinint didelių sunkumų dėl benzino Lietuvoje, buvo pristatyti gavėjams prieš šv. Kalėdas. Kviečiame ir toliau naudotis Baltia Express paslaugomis, kur jūs rasite geriausias patarnavimą už prieinamiausias kainas. **Baltia Express 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652**, tel. 1-800-SPARNAL, 772-7624.

x Palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio mirties minėjimas yra rengiamas Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos rėmėjų sausio 24 d. vakare. Šv. Mišios bus Jėzuitų koplyčioje ir vakaronė Jaunimo centro kavinėje. Visi kviečiami dalyvauti.

x Dr. Jonas ir Irmgarda Reiniai iš Vokietijos atvyko aplankyti savo tėvų dr. Jono ir Bernadotės Reinių, seserų Grasilos Petkuvienės su šeima ir Vitos Reinytės. Jie žada Chicagoje būti iki sausio 5 d.

x Dainavos ansamblis dėkoja nuolatiniams rėmėjams dr. Leonui ir Irenai Kriaučiūnams už labai malonią ir puikią kalėdinę dovaną. Įvertindami išsivijus kultūrinės pastangos ir žinodami Dainavos izdo stovi, Kriaučiūnai Dainavos ansamblui įteikė 1000 dol. Nuoširdus lietuviškas aciu.

x Margutis ir JAV LB Socialinių reikalų taryba kviečia visus atsilankyti į vasario 2 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre rengiamą „Jonio“ ansamblio koncertą. Bilietai iš anksto gaunami Margučio radijo raštiniėje ir Gifts International parduotuvėje.

x Lietuvių Operos penki laimingieji buvo išrinkti Naujų Metų pokylio metu Jaunimo centre. Pirmąjį 100 dol. vertės bilietą ištraukė Operos chormeisteris Ričardas Sokas V. Kupcikevičius iš Oak Lawn, Il., antrąjį – 150 dol. vertės bilietą parinko Operos mecenatas dr. Kostas Jablonskis A. Pimpei iš Chicago. Trečiąjį laimingą bilietą 250 dol. vertės ištraukė „Enita“ Prekybos namų generalinis direktorius Rolandas Laurinaitis iš Lietuvos ir jį laimėjo A. Bakaitis iš Palos Heights, Il. Ketvirtąjį bilietą – 500 dol. vertės ištraukė Operos mecenatas Algis Urbutis ir laimėjo R. ir D. Korzonai iš Chicago. Tūkstantį dolerių, bilieto numerį 43982 ištraukė dr. Vitalija Vasaitienė ir tą sumą laimėjo Česlovas Ramanauskas iš Chicago. Šia proga Lietuvių Opera reiškia padėką ir pagarbą visiems tiems, kurie pirko ir platino tuos bilietus ir tuo padėjo mūsų Operos neišnykti ir kultūrinei veiklai.

x 55 SVARŲ MAISTO siuntinys yra pats mėgiamiausias Lietuvoje: dešros, sūris, aliejus, kruopos, kava, cukrus ir kt. produktai – **\$85.22 SVARAI** vien tik mėsos gaminių – **\$85**. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago IL**, tel. 312-436-7772.

x PASKUBĖKITE! Mes turime tiesioginius kontaktus su Lietuvos advokatais, prekybos bei biznio organizacijomis. Padėsim atgauti jūsų turtą Lietuvoje, nusipirkti žemės sklypus, namus, įmones. Turime daug pasiūlymų dėl bendrų jonių steigimo. Lauksiu ir jūsų pasiūlymų. Rašyti, skambinti: **Petras Pakėnas, 3051 S. Ocean Blvd., Boca Raton FL, 33432**; tel. 407-392-7916.

x Jūsų giminės iš Lietuvos atvyksta AEROFLOTU į New York arba Washington, o jūs neturite, kas juos pasitinka? ATLANTA Import-Export padės jums: giminės atvešime ir nuvešime automobiliu į Chicago bei netolimus miestus. Čia taipgi galite pasiteirauti dėl AEROFLOT bilietų bei vizos prašesimo. Sutvarkysime jūsų giminių kelionę iš Lietuvos į Chicago; siūlome pigius bilietus grįžti namo. **ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629**. Tel. (312) 434-2121. Dirbame: nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p., šeštadienį nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p.

x ATLANTA IMPORT EXPORT PRANEŠA, jog, pabaičius siūsti Kalėdinius siuntinius, ir toliau priima skubius siuntinius į Lietuvą; kaip ir anksčiau, ne tokiems skubiems siuntiniams, taikomas daug pigesnis tarifas: **79 ct. už svarą; jei siuntinys sveria virš 100 svarų – 69 ct.** Sunkiems laikams Lietuvoje atėjus, pasiūlymų dėl maisto siuntinių (skubus pristatymas). Skubus pinigų pervedimas giminėms Lietuvoje. **ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629**. Tel. (312) 434-2121. Dirbame: nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p., šeštadienį nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p.

x Dr. Aras ir Lina Žliobai, Westmont, Ill., A. ir M. Tallat-Kelpša, Lemont, Ill., Maria Griškėnas, Chicago, Ill., V. Gražulis, Etobicoke, Ont., Kanada, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 30 dol. aukų. Nuoširdus aciu.

x Dalia Korte iš San Diego, Cal., „Draugo“ garbės prenumeratorė, rėmėja, pratęsė prenumeratą su 50 dol. auka, o už kalėdines korteles ir kalendorių dar pridėjo 20 dol. Nuoširdus aciu.

Dr. Vytautas Urba, Schererville, Ind., O. Kremeris, La Grange Park, Ill., Pranas Naris, Downers Grove, Ill., Genovaitė Viskanta, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Gražina (Grace) Denk, Luverne, Mn., O. Kapteinis, Chicago Ridge, Ill., E. Lapas, Melrose Park, Ill., V. Andriulis, Geneva, Ill., Pranciškonai, Toronto, Kanada, Jurgis Dumbrys, Fairview Park, Ohio, B. Neverauskas, Sterling Hts., Mich., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Nuoširdus aciu.

x Janina Janulevičius, Lawrenceville, Ga., pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 40 dol. auka dienraščio stiprinimui. J. Janulevičius skelbiame garbės prenumeratorė, o už palaikymą lietuviškos spaudos tariame nuoširdus aciu. Janina yra iš Chicago.

x Ant. S. Kenstavičius, Hope, B.C., Kanada, „Draugo“ nuoširdus rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą su 25 dol. auka ir prierašu: „... tai yra maža, seno pensininko auka, už man prištas gražias kalėdines korteles ir kalendorių 1992 metam. Linkiu Jums ištvėrmės!“ Dėojame už linkėjimus ir auką.

x Algis Jonušas, Palos Park, Ill., Sofia Tekorius, Indianapolis, Ind., atnaujino prenumeratą su 25 dol. atka. A. Jonušas ir S. Tekorius skelbiame garbės prenumeratoriais, o už auką labai dėkojame.

x Gertrūda Repėys, Hamilton, Ont., Kanada, atnaujino prenumeratą, pridėjo 30 dol. auką dienraščiui paramai ir 5 dol. už kalėdines korteles. G. Repėj skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x TIK 79 ct. SVARAS už siuntinių persiuntimą į Lietuvą su pristatymu į namus. **Svečiams iš Lietuvos tik 69 ct.** svaras. Savo daiktus siūskite mums paštu arba UPS. Minimumas – \$20. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629**, tel. 312-436-7772.

x LEMONTE, PL centre **TRANSPAK** firma priiminės siuntinius į Lietuvą kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį nuo 9 val. ryto. Tel. 312-436-7772.

x ATLANTA IMPORT EXPORT PRANEŠA, jog, pabaičius siūsti Kalėdinius siuntinius, ir toliau priima skubius siuntinius į Lietuvą; kaip ir anksčiau, ne tokiems skubiems siuntiniams, taikomas daug pigesnis tarifas: **79 ct. už svarą; jei siuntinys sveria virš 100 svarų – 69 ct.** Sunkiems laikams Lietuvoje atėjus, pasiūlymų dėl maisto siuntinių (skubus pristatymas). Skubus pinigų pervedimas giminėms Lietuvoje. **ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629**. Tel. (312) 434-2121. Dirbame: nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p., šeštadienį nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p.



Mokslo ir pramonės muziejuje kasmet būna lietuviška Kalėdų eglutė su programa. Pereitais metais atliko meninę programą Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė, vadovaujama Frank Zapolio. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VAIZDAJUOSTĖ APIE DAIL. ALGIRDĄ KURASKĄ

Dail. Algirdo Kurasko paroda Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio kvietimu bus atidaryta Vilniuje sausio mėnesį. Parodos eksponatus ten nuvežė Kurasko parodos organizatorius Leonas Narbutis. Kartu su paviešiais ir Vilnių nukeliavo ir specialiai tai parodai Arvydo Reneckio pagaminta vaizdajuostė „Algirdas Kuraskas“.

Apie Kurasko kūrybą joje kalba keli artimiausi jį pažinoję pokalbininkai, jų žodžiais iliustruojami Kurasko darbai ir gyvenimo nuotraukos. Vaizdajuostė sukta Kezies „Galerijoje“, Kazio Bradūno namuose, Ramojaus Mozoliausko studijoje ir Mykolo Morkūno spaustuviėje.

Įžanginiame žodyje dailėtyrininkas Danas Lapkus šitaip pradeda kalbą apie Kurasko kūrybą: „Algirdas Kuraskas – lietuvis, išsivijęs, grafikas, dizaineris, scenografas, tapytojas, meno kritikas, aktorius. Jo kūrybos kelias trumpas, koncentruotas, bet kartu išsiskiria buvęs vienas iš mūsų dailininkų, kuris buvo tikrai raštingas pačia geriausia prasme. Kurasko bendramokslis Freiburgo meno mokykloje Ramojo Mozoliauskas pastebi, kad tarp jį ir Kurasko buvo didelis skirtumas. Kuraskas, anot jo, buvęs filosofas, kuris savo meną išmąstydavo. Algimantas Kezys išskėlė Kurasko tarpkontinentinį išsiskleidimą (mokslus pradėjo Lietuvoje, juos tęsė Freiburge ir Paryžiuje, baigė Amerikoje), o vis dėlto išliko savo dvasioje giliai lietuviškas. Viktorija Matranga papasakojo apie Freiburgo meno mokyklos itaką Kurasko kūrybai, jos žodį palydint puikiomis Albino Elskaus ir Vytauto Jonyno parūpintomis nuotraukomis. Leonas Narbutis atkreipė dėmesį į tai, kad Freiburgo meno mokykla išsivijus dailė davė naują jaunų kūrėjų kartą, kurie pokario metais Amerikoje ir kituose žemynuose vyravo lietuvių išsivijus dailės gyvenime. Mykolas Morkūnas, kurio spaustuviėje dienos šviesa išvydo daugelis Algirdo Kurasko suprojektuotų spaudos darbų, pažymėjo, kad Kuraskas buvo vienas iš geriausių nusimanančių lietuviškų knygų apipavidalintojų. Kazys Bradūnas, tęsdamas savo žodį, kalbėjo apie Algirdą Kuraską, kaip apie spaudos žmogų, apibūdinamas jį „pedantiškai (gera prasme) kruopščiu rašytoju“. Apie Kurasko meną

Bradūnas tarė: „Algirdas nebuvo modernus dailininkas ta prasme, kad jis impulso pagautas, taškytusi dažais ir improvizuotų. Jo kiekvienas darbas buvo giliai išgalvotas taip, kad žiūrovas iš karto pagautas, kas čia vaizduojama. Jam nereikia aiškinimų ar spėlojimų. Algis ilgai brandindavo mintį, bet tas brandinimas jo darbuose nebuvo juntamas. Jis gal dirbdavo kruopščiai ir ilgai, bet žiūrovui atrodydavo, kad darbas atliktas švariai ir greitai“.

Ina Kuraskienė pažymėjo, kad Algio geriausias laikotarpis buvo, kai jis turėjo laisvas rankas, kai, atsipalaidavęs nuo darbo imonėje, dirbo savo nuožūria. Tada jis surengė savo individualią parodą, bet ir užsakymus imdavo noriai, net jų ieškodamas. Algimantas Kezys paantrino šią mintį, papasakodamas apie Kurasko atliktą darbą pirmąjį jo fotografijų knygai „Šventoji auka“: „Mano darbas jis pagerino. Kuraskas taip sutvarkė mano fotografijas, kad jos nušvito visai nauja šviesa. Todėl visai teisingai šis leidinys tapo ne vieno, o dviejų autorių darbu. Viktorija Matranga sako: „Kuraskas vis galvodavo, kad jis neatliktas tiek, kiek kiti jo kolegos. Bet kai ruošėm jo pomirtinę parodą, pamatėm, kad jis atliko labai daug“.

Algimantas Kezys pridėjo: „Kuraskas pajėgė sujungti savyje etniškumą su universalumu taip, kad, kas jis bebūdavo, šie du ypatumai derindavosi gerai. Jis taip pat pajėgė puikiai suderinti savo „dailių“ meną su taikomuoju: galėjo pasirašyti po savo grafikos, tapybos ir po užsakytais darbais“.

Danas Lapkus aptarė Kurasko kūrybą šiais žodžiais: „Kurasko grafikoje traukia akį ekspresyviai deformuoti figūrų siluetai, vis stiprėjantis juoda-balta kontrastas, toninių dėmių ritmas. Kuraskas ieško vaizdo iškalbingumo: kuo tiksliau,

aiškiau, greičiau. Ir tai jam labiausiai pavyko taikomiosios grafikos darbuose – logotipuose, leidinių dekore, ipakavimo projektuose. Jiems būdingas kompozicijos lakoniškumas, kūrbiškas šrifto taikymas, sintetinių formų skambesys. Šioje srityje dirbdamas Kuraskas pasiekė didžiausią profesionalumą“.

Pabaigos žodį tarė jauna, Kurasko gyvenime nepažinusi, tik jo parodą aplankiusi ir savo išspūdius aprašiusi dailininkė Loretta Vaškevičienė: „Algirdui Kuraskui: tu esi. 1991 m. spalio pabaiga. Eini, žmogau, gyvenimu ir štai, dar kartą sustoji priešais nepažįstamą veidą, ir perskaitai ilgai vaizduotas ir rašytas mintis. Niekuomet nepažinojai, nematei, netgi mintimis nebuvai prisilietęs, nekaltant apie tai, jog esi ne jo kartos žmogus, bet esi priešais jį, o gal net ir jame. Skaityti: Algirdas Kuraskas... Visa eilė darbų, kurie byloja, jog pats nebuvai iš tu, kurie viename kame tarpsta. Įvairūs stiliai, įvairi technika tarsi išduoda tavo dvasines platumas, kurioms, manau, buvo ankšta žmogiškoje būtyje. Oi, jaučiu ir matau tavo sėdintį ir netgi laisvą minutę škiuojantį, įnirtingai ieškantį formos, grožio, lipdantį figūras, linijas ir galop pergalingai suvedantį jas į vien-tisą spalvų, šešėlių harmoniją. Vėliau iškeliantį rankas ir laimingai atsidusantį – pabaiga amžinos pradžios... Tu sakai, kad išėjau. Nė velnio, broleli. Aš matau tavo, aš girdžiu tavo, tai žinok, kad ne aš vienas toks“.

Koresp.
KALĖDOS ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMO BAŽNYČIOJE

Kūčių vakaro ramybė lydėjo žmones į Bernėlių Mišias Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Šventos nakties tyla apsupo bažnyčią, puikiai papuoštą eglutėmis su lietuviškais šiaudiniu.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Harfordo Berželio tautinių šokių grupė nuosirdžiai visus kviečia į jų 20 metų sukaktuvinį koncertą-vakara, kuris įvyks šeštadienį, vasario 8 d., Šv. Andriejaus parapijos salėje, New Britain, CT. Koncerto pradžia 7 v.v. Programą atliks Berželio šokėjai ir dainininkai. Bilietus įsigyti ir stalus užsakyti prašome pas Dalią Dzikienę tel. 521-6028 arba pas Neriją Gureckaitę tel. 688-6233.

– **Politinių studijų savaitgalis Los Angeles** svarstys tokias temas: „Lietuvos vidaus politikos kontroversijos“, „Užsienio lietuvių talka Lietuvai“, „Nepriklausomą valstybę atkūrusi Lietuva kelyje į pasaulį“, „Jaunosios kartos Lietuvoje dvasinė transformacija, nepriklausomybę atgavus“, „Laiko ir nuotolių poveikis į Lietuvos ir užsienio lietuvių“, „Tautinių mažumų problemos Lietuvoje“. Iš Lietuvos atvyksta ir svarstybose dalyvaus Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Valdemaras Katkus. Tariamasi su kitais paskaitininkais. Studijos vyks Šv. Kazimiero parapijos salėje sausio 25-26 d. Organizuoja Lietuvių Fronto bičiuliai Los Angeles sambūris.

– **Viktoras Nakas**, Lietuvos ambasadas Washingtono patarėjas, bus pagrindinis kalbėtojas Los Angeles rengiamame Vasario 16-sios minėjime.

kais, vainikais ir „poinsettia“ gėlėmis. Apytamsėje bažnyčioje švietė mažytės eglučių lempučės, primenantį tą tikrovę, kad pasaulis nėra pilnėje tamsumoje, bet kad ir ilgesyje yra vilties ir šviesos.

Prieš šv. Mišias apšviestoje bažnyčioje prabilo parapijos choras, savo puikiu giedojimu nešamas klausytojų mintis toli už Marquette Parko ribų per laiko atstumus prie Betliejaus prakartėlės. Iš zakristijos išėjo procesija klapičių ir kunigų. Jie sustojo prie prakartėlės, kurią klebonas kun. Jonas Kuzinskas palaimino. Jis pakvietė visus kartu melstis, „Tėve mūsų“. Po to visi tyliai meldėsi. Kunigai su klapičiais ejo iškilmingai per bažnyčią ir atėjo prie altoriaus.

Šv. Mišias atnašavo klebonas kun. Jonas Kuzinskas. Kartu su juo koncertavo keturi kunigai – buvęs klebonas kun. A. Zakarauskas, kan. V. Zakarauskas, kun. V. Mikolaitis ir kun. K. Kuzinskas. Labai gražų ir prasmingą pamokslą pasakė kun. J. Kuzinskas, išskeldamas šios nakties reikšmę ir primindamas, kad mūsų širdys turi būti gyvos prakartėlės, priimant Kristų į jas.

Prie šių šv. Mišių grožio prisidėjo dar šie asmenys: Antanas Linas vadovavo parapijos chorui, giedojo solistai Margarita Momkienė, Genovaitė Mažeikienė ir Vaclovas Morkus, smuiku chorui pritarė Linda Veleckytė-Kerpienė, fleita Rima Polikaitytė. Prie vargonų buvo Alvydė Eitutytė-Martinienė.

Bus vėl galima išgirsti Kalėdų giesmes ir šiuos menininkus per 10:30 v. ryto šv. Mišias sausio 5 d., Trijų Karalių šventėje. **Koresp.**



Arvydas Reneckas, sukūręs vaizdajuostę apie dail. Algirdą Kuraską.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą